БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТА[illegible] [illegible]ГТЫН

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№247 (5135)
Пятница
Декабриин 13
1946 он

Сэн 20 мүнгэн

Политико-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулха

Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуу-ехэ дайниие дүүргэжэ түүхэтэ илалтые туйлаһанайнгаа һүүлээр, манай советскэ бүхы арадууд болбол сталинска шэнэ табанжэлые бэелүүлхын түлөө тэмсэлые эхилһэн байна.

Оронойнгоо арадай ажахын бүхы һалбаринуудые һэргээн бодхоохо ба саашадань хүгжөөхэ талаар туйлай ехэ зорилгонууд табанжэлэй түсэб дотор хараалагданхай. Ажаүйлэдбэриин һалбари бүхэниие улам далайсатайгаар хүгжөөхэ, колхозно тараалангай ургасые эрид дээшэлүүлхэ, адуу-малай тоо толгойе ехээр олошоруулжа, үүлтэрыень һайжаруулха ба ашаг шэмэ үгэлһыень ехэжүүлхэ, арад зоной ажабайдалай материальна ба культурна хэмжээе дээшэлүүлхэ—иимэ угаа ехэ харюусалгатай ба хүндэтэй зорилгонууд табанжэлэй түсэбөөр табигданхай.

Эдэ зорилгонуудые бэелүүлхын тулада арад зоной дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие үргэнөөр ба шанартайгаар ябуулха шухала. Коммунистическэ партяар, советскэ засагаар хараалагдаһан хэмжээ-ябуулганууды манай арадууд хүндэтэйгөөр хүлеэжэ абадаг ба хэрэг дээрэнь хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлдэг гээшэ. Арадай ажахын хамаг һалбаринуудта хүдэлмэрилдэг бүхы ажалшад өөһэдынгөө үмэнэ байһан зорилгонуудые зүбөөр ойлгоод, тэдэнээ саг үргэлжэ амжалтатайгаар бэелүүлдэг байхань тон шухала байна. Парти ба гүрэнэйнгөө политикые гүнзэгыгөөр ойлгожо, тэрээниие хазагайруулангүйгөөр бэелүүлхын түлөө үнэн зүрхэнһөө, бүхы хүсөөрөө оролдохо шухала. «Агуу-ехэ байгуулалтын зорилгонууд, манай ороной арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба саашадань хүгжөөхэ түсэбүүдые дүүргэлтэ хадаа хүмүүжүүлгын ба соел болбосоролой хүдэлмэриин идейнэ үндэр хэмжээе ба үргэн далайсые эринэ» гэжэ нүхэр Жданов хэлэһэн байна.

Социализмһаа коммунизмда шата дамжан шэлжэн орохын түлөө тэмсэжэ байнабди. Энэ үедэ арад зониие коммунистическэ еһоор хүмүүжүүлхэ гээшэ илангаяа ехэ удхашанартай байнабшуу. Олониитэ зоной дунда ябуулагдаха гэгээрэлэл болбосоролой ба политико-ойлгууламжын хүдэлмэриие үндэр хэмжээндэ табиха хэрэгтэй. Коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхэ гэдэг юуб гэбэл, социалистическэ байгуулалтада бүхы ажалшадые үргэнөөр хабаадуулха, социалистическэ мүрысөөе дэлгэрүүлхэ, ажалдаа үнэн сэхээр, большевистскэ еһоор хандаха, үндэр бүтээсые туйлаха, жаяг заршамые шангадхаха, арадайнгаа морально-политическэ нэгэдэлые бүхэжүүлхэ, мэдэрэл һайнтай байха. Эсэгэ оронойнгоо хүсэ шадалые бури [б]эхэдхэхэ ябадал болоно.

СССР-эй саашадаа бүхэжэхэ ба хүгжэхын түлөө, коммунизмын илалтын түлөө манай арадай тэмсэлые большевистскэ парти ударидан ябана. Ленин-Сталинай парти хадаа хүдэлмэришэд, колхознигууд ба советскэ интеллигенциие идейно-политическэ талаар зэбсэгжүүлнэ, тэдэнэрэй хүсые эмхидхэн нэгэдхэнэ ба арадые политическэ талаар хүмүүжүүлхэ хэрэгые хүтэлбэрилнэ гээшэ.

Энээниие зүбөөр ойлгоһон партийна хүтэлбэрилэгшэд политико-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие һайнаар табижа шадаһан байна. Жэшээнь, Таата-Далхайн сомон болбол Закамнай аймаг дотор алишье талаараа түрүү ябана. Ушар юуб гэхэдэ, тус сомон дотор олониитын ба ойлгууламжын хүдэлмэри һайнаар табигданхай. Колхозуудайнь уншалгын байшангууд ба клубууд хүсэд заһабарилагдажа, үбэлэй үедэ үргэлжэ хүдэлмэрилдэг болоо. Клуб бүхэндэнь радио бии болгогдонхой. Агитколлективүүдынь хүдэлмэреэ һайнаар ябуулна. Шухала асуудалнуудаар колхознигуудай дунда хөөрэлдөөнүүд ходо-доо үнгэргэгдэдэг байна. Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой агитколлектив илангаяа эдибхитэйгээр хүдэлмэрилнэ. Тиимэһээ тус колхоз ажахынгаа хэмжээ-ябуулгануудые жэшээтэ һайнаар дүүргэдэг байна. Малажалаа хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые дүүргэһэнэй түлөө БМАССР-эй Совминэй, мүн ВКП(б)-гэй Закаменай айкомой ба аймгүйсэдкомой дамжуулгын Улаан тугуудые абаба. Тэрэшэлэн, Торийн аймагай, Торийн сомоной Энгельсын нэрэмжэтэ колхозой агитколлектив хүдэлмэреэ зүбөөр ябуулна. Эхин һургуулиин багша нүхэр Будаев энэ агитколлективые эдибхитэйгээр хүтэлбэрилнэ. Нүхэр Будаев болбол шухала асуудалнуудаар агитаторнуудтай семинарнуудые үнгэргэжэ байдаг.

Зарим аймагуудта политико-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри тон һула байна. Жэшээнь, Түнхэнэй аймагай культурно-гэгээрэлэй ба кинофикациин таһагууд, радиоузел болбол ехэ ханамжагүйгөөр хүдэлмэрилнэд. Гэгээрэл-болбосоролой хүдэлмэри тус аймагта мартагдашанхай гэхэдэ болохо. Мүн Заиграйн аймагай «Оборона СССР» (парторганизациин секретарь нүхэр Бадмацыренов) ба «Арбижал» (парторганизациин секретарь нүхэр Кулаков) гэжэ колхозуудта үшөө агитаторнуудшье баталагдаагүй байха юм. Нүхэд Бадмацыренов ба Кулаков гэгшэд колхознигуудай дунда агитационно хүдэлмэриие ударидахаһаа байтагай, харин фермэ ба бригада бүхэниие газетээр хангаха тухай оролдолго гарганагүй. Ханын газетэ ба дайшалхы хуудаһанууд гаргагдадаггүй байна. Иимэ ябадал нилээд олон аймагуудта үзэгдэнэ. Энээниие саашадаа тэсэжэ огто болохогүй.

Мүнөө туйлай ехэ удхашанартай событинууд боложо байна. Эдэниие ажалшадта ойлгуулжа үгэхэ шухала. Сталинска шэнэ табанжэлэй түрүүшын жэл дүүрэхэнь. Энэ жэлэй дүнгүүд ба удаадахи жэлнүүдэй зорилгонууд тухай колхознигуудта хөөрэжэ, гүнзэгыгөөр ойлгуулжа үгэхэ хэрэгтэй. Парти ба правительствын һүүлэй үеын тогтоолнуудай удхашанарые тайлбарилан хэлэжэ үгэлгэ, тэдэниие бэелүүлгэдэ бүхы ажалшадые элсүүлгэ хадаа партийна организацинуудай һангин уялга мүн. СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй энэ оной сентябриин 19-нэй тогтоол хадаа колхозой ажабайдалда илангаяа ехэ удхашанартай байһаниие ойлгуулха хэрэгтэй.

РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгуулиин кампани эхилээ. Агитационно хүдэлмэри одоол илангаяа хүсэтэйгөөр ябуулагдаха ушартай. Партийна организацинууд энэ хүдэлмэриие толгойлхо, урдынгаа эрхим дүй дүршэлые гүйсэдөөр хэрэглэхэ уялгатай. Сталинска Конституци ба һунгуулиин хуули шудалан үзэлгые үргэн нийтэ ажалшадай дунда үнэхөөрөө һайнаар эмхидхэхэ шухала.

Марксизм-ленинизмын сургаалаар нэбтэрһэн манай советскэ демократи хадаа гүрэниие хүтэлбэрилгэдэ бүхы ажалшадай үргэн ба эдибхитэй хабаадалсалгые хангаа. РСФСР-эй ба БМАССР-эй дээдэ органуудые һунгаха һунгалтанууд советскэ арадуудай морально-политическэ нэгэдэлые улам бүхэжүүлхэнь лабтай. Һунгалтын кампанитай дашарамдуулан, агитационно ойлгууламжын хүдэлмэриие эрид һайжаруулжа, олониитэ арад зоной эдибхи хэшээлые гүн ехээр бадаруулаая!

БМАССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтануудые эрхилхэ һунгуулиин Центральна комиссиин составта арадай эрхим хүбүүд ба басагад дэбжүүлэгдэбэ

Искусствын хүдэлмэрилэгшэдэй областной профессиональна организаци хадаа манай республикын Верховно органда һунгаха һунгалтануудые эрхилхэ һунгуулиин Центральна комиссиин составта СССР-эй арадай артист нүхэр Цыденжапов Гомбо Цыденжаповичые дэбжүүлбэ.

* * *

Уржадэр, БМАССР-эй Осоавиахимай Центральна Соведэй заседани боложо, Советскэ Союзай Герой, мүнөө ВКП(б)-гэй Обкомой сэрэгэй таһагые даагшаар хүдэлмэрилжэ байгаа нүхэр Владимир Андреевич Тихомировай кандидатурые БМАССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтануудые эрхилхэ һунгуулиин Центральна комиссиин составта нэгэн дуугаар дэбжүүлбэ.

Д. КОЛМАКОВ.

ИВОЛГА. (Телефоноор абтаба). «Улаан Оронго» колхозой членүүдэй хамтын суглаан боложо, БМАССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтануудые эрхилхэ Центральна һунгуулиин комиссиин составта кандидатура дэбжүүлхэ асуудал зүбшэн хэлсэбэ.

Партийна эхин организацинъгаа секретарь ба Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуу-ехэ дайнда хабаадалсажа, правительственна дээдэ шагналда хүртэһэн, өөрынгөө колхозой член нүхэр Радна Будацыренович Бимбаев гэгшые нэгэн һаналаараа энэ комиссиин составта дэбжүүлбэ.

Мүн тус аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозойхид эрхим колхозница Пурбуева Лайжит-Ханда Очировна гэгшые тус комиссиин составта дэбжүүлхэ гэжэ шиидхэбэри абаба.

* * *

ЗАИГРАЕВО. (Телефоноор абтаба). Курбын МТС-эй коллективэй членүүдэй хамтын суглаанда хабаадалсагшадай нэгэн һаналаар республикын суута комбайнер, орденто нүхэр Тудуп Цыбикович Цырендоржиев гэгшэ БМАССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтануудые эрхилхэ һунгуулиин Центральна комиссиин составта дэбжүүлэгдэбэ. Тэрэшэлэн тус аймагай «III Интернационал» гэжэ хүдөө ажалай артелиин членүүд өөрынгөө член нүхэр Гомбо Цыдыпович Базаров гэгшые энэ комиссиин составта дэбжүүлһэн байна.

* * *

Улан-Удын депогой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай хамтын суглаан болбол СССР-эй Верховно Соведэй депутат, суута машинист Иван Никифорович Кочуровай кандидатурые һунгуулиин Центральна комиссиин составта дэбжүүлбэ.

* * *

Дээдэ һургуулинуудай ба научна учреждени[нүү]дэй хүдэлмэрилэгшэдэй профессиональна союзай областной комитедэй заседани дээрэ БМАССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтануудые эрхилхэ һунгуулиин Центральна комиссиин составта кандидатура дэбжүүлхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэбэ.

Заседанида хабаадалсагшад хадаа бурят-монгол арадай түрүүшын эрдэмтэ-эхэнэр, Пединститудай кафедрые даагша, советскэ арадай эрхим басаган Зинаида Ломбоевна Шоткинова гэгшын кандидатурые нэгэн һаналаар дэбжүүлбэ.

* * *

Мүн БЛКСМ-эй Областной комитедэй секретарь Цыцык Григорьевна Шанюшкина, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой секретарь нүхэр Д. Ц. Цыремпилон, Мяханай комбинадай эрхим стахановец Любовь Антоновна Харитончик, Улан-Удын паровоз-бүтээлгын заводой эрхим стахановец-кузнец М. С. Конобеев, ВКП(б)-гэй Областной Комитедэй кадрнуудые эрхилхэ секретарь нүхэр Д. П. Сальников гэгшэдые профессиональна организацинууд, коммунистическэ партийна организацинууд, залуушуулай организацинууд, культурна, техническэ ба научна общественууд, предприятинуудтахи ба эмхи зургаануудтахи хүдэлмэришэд ба албахаагшадай суглаанууд БМАССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтануудые эрхилхэ һунгуулиин Центральна комиссиин составта дэбжүүлээд, эдэ кандидатурануудые баталхыень БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумые гуйһан байна.

Республикамнай һунгалтануудта бэлэдхэжэ байна

ХЭЖЭНГЭ. (телефоноор абтаба). Һунгалтануудые хэхэ үдэрые эрхим бэлэдхэлтэйгээр угтахын түлөө аймагай бүхы партийна организацинуудаар ехэхэн хүдэлмэри ябуулагдажа байна. Коммунистнууд ба агитаторнууд советскэ һунгалтанууд тухай дүримүүдые шудалжа эхилээ.

Аймаг соо 21 агитпункт хүдэлмэреэ эхилжэ, һунгалтанууд тухай дүримүүдтэй олониитэ колхознигуудые танилсуулжа байна. «Заветы Ильича» колхозой дэргэдэхи парторганизаци (секретариинь нүхэр Трунев) энэ хүдэлмэриие һайнаар эмхидхээ.

КЫРЕН. ВКП(б)-гэй Түнхэнэй айком болбол һунгалтануудта бэлэдхэхэ талаар партийна эхин организацинуудай, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай зорилгонууд тухай асуудал бюрогойнгоо заседани дээрэ һаяхан зүбшэн хэлсэбэ. Декабриин 7-до партийна эхин организацинуудай секретарьнуудай, клубуудые ба уншалгын байшангуудые даагшанарай зүблөөн үнгэргэгдэбэ.

Аймагай колхозуудаар 23 агитпункт эмхидхэгдэбэ. Тэндэ журналнууд, газетэнүүд, радио, шатар мэтэ олоор табигданхай. Мүн агитпункт бүхэндэ справочна стол бии болгогдобо.

РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай хүндэлэлдэ колхозник бүхэн социалистическэ уялгануудые абажа байнад. «Улаан-Шанай» гэжэ аймаг соогоо түрүү колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Фролов) үрһэ хааха түсэбөө гүйсэд дүүргэхэ, адуу мал үсхэбэрилхэ 1946 оной түсэбые адуу мореор—102,6, эбэртэ бодо малаар—102,2, хони ямаагаар—103, гахайгаар—115 процент дүүргэхэ гэжэ социалистическэ уялга абаба.

Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Байбородин) 2000 центнерһээ доошо бэшэ нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэжэ, адуу малаа тобир тарганаар ондо оруулха гэһэн уялга абаа. Мүн үрһэ хааха түсэбөө декабриин 15-да сүм дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байнад.

Сталинска Конституци шудална

ЗАИГРАЙ, декабриин 11. (Телефоноор абтаба). РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэл ажаүйлэдбэриин аймагай предприяти, түмэр замай транспорт, колхоз МТС-үүд болон эмхи зургаануудаар эхилбэ. Парторганизацинуудай пропагандистнууд ба агитаторнууд һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримүүдые болон Конституцинуудые һунгагшадта ойлгуулжа байна.

Аймагай партийна эхин организацинуудай коммунистнуудай хамтын суглаанууд ба ажалшадай депутадуудай сельскэ болон сомоной Соведүүдэй сессинүүд дээрэ һунгалтануудта бэлэдхэл хэхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдээ.

Мүн тэрэшэлэн аймагай культурно-гэгээрэлэй эмхи [зургаан]уудай хүтэлбэрилэгшэдэй семинар-зүблөөн үнгэргэгдэжэ, һунгалтануудай үедэ культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие һайжаруулхын хэмжээ-ябуулганууд баталагдаад, мүнөө хаа-хаанагүй бэелүүлэгдэжэ байна.

Ажалшадай депутадуудай Горхоной сельскэ соведэй депутадууд түмэр замай 14-дэхи дистанциин партийна организациин агитаторнууд. Ново-Брянскын ба Курбын МТС-үүдэй партийна ба комсомольско эхин организацинуудай агитаторнууд болбол һунгалтанууд тухай дүримүүдтэй болон Сталинска Конституцитай ажалшан арадаа эдибхитэйгээр танилсуулна.

Тэрээнһээ гадна, тус парторганизациин пропагандистнууд болон агитаторнууд болбол социалистическэ мүрысөөе улам хүсэтэйгөөр дэлгэрүүлжэ, һунгалтануудые хэхэ үдэрые ажал хүдэлмэри дээрээ шэнэ-шэнэ амжалтануудые туйлажа угтахые ажалшадые уряална. Колхозно клубуудые, уншалгын байшангуудые болон улаан булангуудые лозунг, диаграмма, плакадуудаар шэмэхэ хэрэгтэ агитаторнууд ехэхэн туһаламжа үзүүлнэ.

П. Мигулян,—
аймгүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо,

Хүдөө нютагуудтахи агитаторнууд

МУХАРШЭБЭР. (Телефоноор абтаба). Суулгын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо 8 агитаторнууд РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай дүримүүдые колхознигуудта ойлгуулха тушаа хүдэлмэри эршэмтэйгээр ябуулна. Тэдэнэр 10—10 үрхэтэ айлнуудаар ябажа, хөөрэлдөөнүүдые хэдэг ба газетэнүүдые уншадаг байна. Агитаторнууд нүхэд Сампилов ба Гегенов гэгшэд 2—3 дахин хөөрэлдөө үнгэргэбэ.

Тус сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой 9 агитаторнууд 3—3 хөөрэлдөө колхознигуудтай хэһэн байха юм. Агитатор нүхэр Гомбоев эдибхитэйгээр хүдэлмэрилнэ.

Никольско сельсоведэй Ворошиловай нэрэмжэтэ ба «Красный партизан» колхозуудта 41 агитатор хүдэлмэрилнэ. Һургуулиин багшанар Ерофеев Калашников, Федоров гэгшэд өөһэдөө агитационно хүдэлмэри ябуулхаһаа гадна, бусад агитаторнуудта хүдэлмэридэнь саг үргэлжэ туһална.

Октябрьска сельсоведэй «Путь Ленина» гэжэ колхозой малай фермэ ба гүүртэнүүд дээрэ агитатор нүхэр Иванов гэгшэ хүдэлмэрилнэ. Нүхэр Иванов хэдэн һонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэһөө гадна, хоер дахин «дайшалхы хуудаһануудые» гаргаа.

В. Ганус.

Монгол Арадай Республикын худалдаа-наймаанай делегаци Москвада ерэбэ

Монгол Арадай Республикын премьер-министрын нэгэдэгээр орлогшо С. Лубсан гэгшээр толгойлогдоһон худалдаа-наймаанай делегаци декабриин 6-да Москвада ерэбэ.

Энэ делегацитай сугтаа СССР-эй худалдаа-наймаанай түлөөлэгшэ Ю. М. Каганович Москвада ерэлсэбэ.

Ярославска вокзал дээрэ делегациие СССР-эй гадаадын худалдаа наймаанай Министрын орлогшо В. П. Мигунов, СССР-эй МВТ-гэй зүүн тээхи управлениин начальнигай тушаалые даагша Д. А. Кобылянский, «Совмонголторгын» В/О-гэй түрүүлэгшэ Н. А. Симагын, «Союзнефтеэкспортын» В/О-гэй түрүүлэгшэ А. И. Дивович, СССР-эй МИД-эй нэгэдэхи Алас-Дурнадахи таһагые даагшын туһалагша М. Ш. Бахитов, «Совмонголторгын» В/О-гэй түрүүлэгшын орлогшо А. Д. Сычев, «Скотоимпортын» В/К эрхилэгшын орлогшо З. З. Мазо, СССР-эй МВТ-гэй протокольно таһагай начальник В. Г. Кириллов, СССР-эй МВТ-гэй зүүн тээхи управлениин монгольско секторэй начальнигай уялгануудые дүүргэгшэ Н. Т. Варгин ба бусад угтаба.

Тэрэшэлэн делегациие, мүнөө үедэ Москвада байгаа, монгол арадай республикын премьер-министрын орлогшо, СССР-тэхи МНР-гэй хэрэгүүдтэ саг зуурын этигэмжэтэ Д. Надмид ба монгольско миссиин членүүд угталсаһан байнад.

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай ба Даниин хоорондохи худалдаа-наймаанай ба далайда тамаралгын тухай договор ратификацилагдаба

1946 оной декабриин 1-дэ СССР Союзай Верховно Соведэй Президиум хадаа Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай ба Даниин хоорондо худалдаа наймаа[най] ба далайда тамаралгын тухай 1946 оной ав[густын] 17-до Москвада батала[гдаһан] [illegible] [ратифи]ка[цилаба].

СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДТЭ

Н. А. Некрасовай түрэһэнһөө хойшо 125 жэл болоһоной дашарамда тэрэнэй дурасхалые мүнхэжүүлхэ хэмжээ-ябуулганууд тухай

СССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй тогтоохонь хадаа:

1. Н. А. Некрасовай ажабайдал ба зохеолдо зорюулагдаһан выставкые Москва городто Литературна музейн байшан соо эмхидхэхыень СССР-эй Советскэ уранзохеолшодой Союзда даалгаха.

2. Ленинград городто энэ поэдэй байһан байрадань (Литейнэ проспект ба Некрасовай үйлсын булан) хүдэлхэ гүрэнэй Н. А. Некрасовай мемориальна саг үргэлжын музей эмхидхэхыень Ленинградска Горисполком ба СССР-эй Советскэ уранзохеолшодой Союзда даалгаха.

3. Н. А. Некрасовай ажаһуугаһан ба хүдэлмэрилһэн Карабихадахи буусые һэльбэн заһажа, тэндэ мемориальна музей эмхидхэхыень Ярославска облисполкомдо даалгаха.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет хадаа Карабихадахи буусые һэльбэн заһаха тушаа хүдэлмэри ябуулхын тулада мүнгэн зөөри гаргажа үгэлгые 1947 оной түсэб соо хараалха болоно.

4. Чудовска Лукада Н. А. Некрасовай гэртэнь мемориальна доска бии болгохо.

5. Н. А. Некрасовай нэрыень олгохо гэбэл:

а) Багшанарай Костромской институтда;

б) Ярославль городой № 4 дунда һургуулида;

в) Ленинград городто байгаа № 194 дунда һургуулида.

г) Москва городой № 613 дунда һургуулида;

д) Ярославска областиин Некрасовска районой Абакумцево гэжэ тосхоной һургуулида;

е) Ярославска областиин Карабихадахи бууса дээрэ байгаа һургуулида;

ж) Ленинградска областиин Чудово гэжэ станциин дэргэдэхи һургуулида;

з) Москва городой центральна городской библиотекэдэ;

6. Н. А. Некрасовай бюстые тэрэнэй нэрэмжэтэ институдууд ба һургуулинуудта байгуулха.

7. Н. А. Некрасовай нэрэмжэтэ стипендинүүдые доро дурсаглаһан һургуулинуудта бии болгохо гэбэл:

а) Ярославска гүрэнэй педагогическа институдай студентнүүдтэ үгтэхэ 2 стипенди һара бүриин 400—400 түхэриг;

б) Ленинградска гүрэнэй университедтэ филологическа факультедэй студентнүүдтэ үгтэхэ 2 стипенди һара бүриин 400—400 түхэриг;

в) М. В. Ломоносовой нэрэмжэтэ Московско гүрэнэй университедтэ филологическа факультедэй студентнүүдтэ үгтэхын тулада 2 стипенди һара бүриин 400—400 түхэриг;

г) Герценэй нэрэмжэтэ Ленинградска педагогическа институдта студентнүүдтэ үгтэхын тулада 2 стипенди һара бүриин 400—400 түхэриг; мүн тэндэ ородой литературын кафедрын аспирантнуудта үгтэхын тулада 2 стипенди һара бүриин 800—800 түхэриг;

д) В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ московско педагогическа институдта ородой литературын кафедрын аспирантнуудта үгтэхын тулада 2 стипенди һара бүриин 800—800 түхэриг;

е) СССР-эй Советскэ уранзохеолшодой Союзай Литературна институдта студентнүүдтэ үгтэхын тулада 4 стипенди һара бүриин 400—400 түхэриг;

ж) Багшанарай Костромской институдта студентнүүдтэ үгтэхын тулада 2 стипенди һара бүриин 400—400 түхэриг;

з) Некрасовай нэрэмжэтэ Ленинградска № 194 дунда һургуулида һурагшадта үгтэхын тулада 2 стипенди һара бүриин 200—200 түхэриг.

Партийна ажабайдал

Колхозой түрүү коммунистнууд

Сэлэнгын аймагай Тамчын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организацида 22 коммунист бии юм. Тиин эдэнэрэй олонхинь өөhэдынгөө түрүү үүргэнүүдые хүндэтэйгөөр бэелүүлнэ. Коммунистнууд-агитаторнууд нүхэд Г. Дугаров, Ц. Д. Бадмацыренов гэгшэд колхозойнгоо малшадай дунда агитационно-ойлгууламжын худэлмэрине недели бүхэндэ нэгэ удаа үнгэргэнэ.

Малажал дээрэ 10 коммунист худэлмэрилнэ. Адуу мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые дүүргэхэ, тэрэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхэ талаар эдэ коммунистнууд жэшээтэ hайнаар ажаллажа байна. Жэшээлхэдэ, ВКП(б)-гэй член Цырма Генинова гэгшэ племфермые даагша ба hаалиншаар худэлмэрилхэ зуураа, hү hааха жэлэйнгээ түсэбые холо үлүүлэн дүүргэв. Декабриин 1-эй мэдээгээр түсэбhөө гадуур 723 литр hү hаагад, нэмэлтэ түлбэри болгон 108 литр hү ба 1 тугал абаад байна.

Тус колхозой түмэршэ дархан, партиин членэй кандидат Советскэ Армиhаа мүнөө жэлдэ табигдажа ерэhэн нүхэр Даба Жыгмытов гэгшэ худөө ажалай машина зэмсэгүүдые заhабарилжа эхилээд, энэ худэлмэреэ 1947 оной февралиин 23 хүртэр гэхэ гү, али Советскэ Армиин 29 жэлэй ойн үдэрэй хүндэлэлдэ бүримүhэн дүүргэхэ уялга абаад худэлмэрилжэ байна. ВКП(б)-гэй член эдибхитэй агитатор нүхэр Ц. Д. Бадмацыренов гэгшэ колхоздоо электрическэ станци бариха худэлмэридэ эршэмтэйгээр хүтэлбэрилhэн байха юм. Нүхэр Бадмацыреновэй үүсхэлээр тус колхозойхид электростанци барьа.

Коммунистнууд ба комсомолецуудай үүсхэлээр социалистическэ мүрысөөн дэлгэрүүлэгдэнэ. Мүрысөөндэ орходоо абаhан уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ байдаг колхозникууд эндэ олон бии. Тус колхоз хадаа мүнөө жэлдэ малажал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые бүхы түрэлөөрнь дүүргэжэ шадаа.

Гэбэшье, парторганизациин худэлмэридэ дутуу дунда зүйлнүүд олон байна. Түбхын түрүүндэ, коммунистнуудай политическэ hуралсал ябуулагдадаггүй. Нэгэшье политкружок эмхидхэгдээгүй байха юм. Тиимэhээ олонхи коммунистнуудынь өөhэдынгөө идейно-теоретическэ хэмжээ дээшэлүүлнэгүй. Колхозой правлениин түрүүлэгшэ коммунист нүхэр Ц. Зориктуев ба партийна эхин организациин секретарь нүхэр Б. Лубсанцыренова гэгшэд тус тус бэеэрээ «ВКП(б)-гэй историин хуряангы курсые» шудалжа байгаашье hаа, гансахан хара амна хараад бусад коммунистнуудайнгаа дунда политическэ hуралсал эмхидхэдэггүй байхань сайшааха тэсэмээр бэшэ гэжэ hанагдана.

Мүнөө РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдэй hунгалтануудта бэлэдхэлэй худэлмэри хаа хаанагүй эхилээд байна. Теэд, тус партийна эхин организаци хадаа энэ шухала худэлмэридэ бэлэдхэжэ эхилээгүй байхань тон гайхалтай. Тус партийна организациин агитаторнууд газетэ болон журналнуудаар үшөө хангагдаагүй байна. Энэ колхозой членүүд хадаа 1946 оной нюуурта «Бурят-Монголой Үнэн» газетэ 16 хэhэгые захиhан байгаа. Теэд, хэлхээ холбосной Управлениин Тамчын таhагай худэлмэрилэгшэдэй обор нобшоор худэлмэрилдэг ба даалгабарита уялгадаа харюусалгагүйгөөр хандадаг дээрэhээнь, захиhан газетэнүүдээ тус колхозойхид саг болзор соонь абажа шададаггүй байха юм.

Ушар иимэhээ партийна эхин организациин секретарь нүхэр Б. Лубсанцыренова болбол энэ дутагдалнуудаа ойрын сагта усадхажа, союзна ба автономно республиканүүдай Верховно Соведүүдэй hунгалтануудта бэлэдхэл хэхэ худэлмэриие шангаар эрхилхэ үүргэтэй болоно.

Ив. Очиров.

Эрхим мэргэжэлтэй трактористнуудые бэлэдхэхэ

Худөө ажалай бүхы худэлмэринүүдые амжалтатайгаар дүүргэхэ ябадалые ниигтал мэргэжэлтэй кадрнууд шиидхэжэ байна. Тэгэшье, механизаторска кадрнуудые бэлэдхэхэ талаар жэлhээ жэлдэ али олон дутуунууд гарадаг байха юм. Нэлэнэдэ зарим МТС-үүд механизаторска кадрнуудые бэлэдхэхэ Татауроводахи ба Ильках-дахи hургуулинуудта курсантнуудые эльгээхэдээ аяар 3 hара шахуу гээгдэhэн байгаа.

Трактористнууд механигууд ба тракторна бригаданүүдай бригадирнуудай hуралсалые энэ оной ноябриин 15-hаа эхилхэ гэжэ БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет ба ВКП(б)-гэй Обкомой бюро тогтооhон байна. Тиин, түсэбэй ёhоор мүнөө жэлдэ 30 механигууд, 60 бригадирнууд, 260 трактористнууд механизаторска кадрнуудые бэлэдхэхэ hургуулинуудта hургаха юм. Гэбэшье, ноябриин 30-да миил 17 механигууд, 38 бригадирнууд, 139 трактористнууд суралhан байба. Энэ хадаа механизаторска кадрнуудые бэлэдхэхэ ябадалда олонхи МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй харюусалгагүйгөөр хандалгые дахяад гэршэлбэ. Тэдэнэй тоодо Эгэтын, Закаменай, Иволгын ба Куйтунска МТС-үүд оролсоно. Эдэ МТС-үүдэй директорнууд нүхэд Бимбаев, Семенов Курбатов, Будаев гэгшэд механизаторска hургуулинууд ба курснуудта мүнөө хүртэр нэгэшье курсантые ябуулаагүй байhаар. Мүн РКП(б)-гэй Яруунын Закаменай Иволгын, Баргажанай аймагууд механизаторска кадрнуудые бэлэдхэхэ хэрэгтэ энэ гэхэ оролдолго гаргаагүй.

Бичурын, Тимлюйска, Сагаан-Усанай Ехэ-Кударын, Хоринын, Хамнигадайн, Суулгын, Сухын МТС-үүд кадрнуудые бэлэдхэхэ түсэбөө таhалдуулха түхэндэнь хүргэжэ байна. Тэрэшэлэн Зэдын, Иволгын Хоринын, Хэжэнгын, Кударын, Торийн ба бусад МТС-үүд колесно тракторaap хүдэлмэрилхэ трактористнуудые бэлэдхэхэ худэлмэреэ мүнөө хүртэр эхилээгүй байха юм.

Механизаторска hургуулинууд ба курснуудые декабриин 10 хүртэр курсантнуудаар бүридхэжэ трактористнууд, механигууд ба бригадирнуудые бэлэдхэхэ түсэбөө МТС бүхэн дүүргэхэ уялгатай.

И. Щекотов.

ТҮРҮҮ МАЛШАД ЮУ ХЭЛСЭЭБ

(Кяхтын аймагай малажалай түрүүшүүлэй зүблөөнhөө)

Байгша оной ноябриин hүүлээр Кяхтын аймагай малажалай түрүүшүүлэй зүблөөн болоо. Энэ зүблөөн дээрэ адуу малай тоо толгойе олошоруулха, тэдэнэй ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ мүнөө жэлэй малай үсхэбэрилгэ тухай аймагүйсэлкомой түрүүлэгшэ нүхэр Чесноков дэлгэрэнгы элидхэл хэбэ. Элидхэлэй hүүлээр, малажалые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые дүүргэхэ ба уялгаяа дүүргэhэн түлөө закаменэйхидэй уряалые дэмжэн, социалистическэ мүрысөөндэ эмхитэйгөөр оролсоhон түрүү колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд ба малажалай фермэнүүдэй даагшад эрхим малшадай эдибхи хэшээл ба тэдэнэй амжалтануудые харуулан үгэ хэлэhэн байна. Жэшээлхэдэ Усть-Кяхтын сомоной Калининай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Ширшов үгэ хэлэхэдээ манай колхозой малшад «**Республикын эрхим малшан**» гэhэн нэрэ зэргэ олохын түлөө тус тустаа тодорхой уялгануудые абажа, социалистическэ мүрысөөндэ оролсоhон байна гэжэ эхилбэ. Тиин абаhан уялгануудаа бэлотоор дүүргэжэ байна гэбэл, нүхэр Шаныгинай хүтэлбэрилдэг hүнэй товарна фермэ малажалые үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэжэ, hүрэг малдаа бардам хүрэхэ 2.164 центнер үбhэ тэжээл бэлэдхээ. Гадна, 200 гаран центнер нэмэлтэ тэжээл хагда ожорhо бэлэдхэhэн байна. Тус фермын hаалишан Елизавета Шаныгина 13 үнеэнhөө 6.950 литр hү hааха түсэбтэй байhан аад, 8.450 литр hү hаагаад байха юм гэжэ Ширшов мэдүүлбэ.

Манай фермын малшад бүри зү... болбол малажалые үсхэбэрилхэ талаар өөhэдынгөө худэлмэридэ байhан алдуу дутуунуудые үнэн сэхээр элирүүлэн үгэ хэлэхэ зуураа малажал дээрэ худэлмэрилжэ байhан колхозникуудай эрилтэнүүдые хангахын түлөө зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд ба аймагай эмхи зургаанууд шухала анхарал табидаггүй байна гэжэ шүүмжэлбэ. Райпотребсоюз ба сельпонууд хадаа малшадта эгээн түрүүн хэрэглэгдэхэ сай, дабhан, шиирэ, мылэ, керосин, лампа мэтын эд бараагаар хангахын түлөө мүнөө хүртэр болохо хэмжээнүүдые абаагүй байгаа. Мүн олонхи колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд малшадые сэбэр дулаан байра, хубсаhа хунараар хангаха ба тэдэнэй дунда культурно-гэгээрэлэй худэлмэри үргэнөөр дэлгэрүүлхэ асуудалда хайша хэрэгээр хандадаг байhыень шүүмжэлэн хэлэбэ.

Тэрэнэй hүүлээр ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Шагдыров аймагай малшадай дайшалхы зорилгонууд тухай тодоор хэлэжэ үгөбэ. Тиихэ зуураа адуун hүргэ үсхэбэрилхэ талаар манай аймаг ехэ хойно гээгдэжэ ябана гэжэ тэмдэглэбэ. Аймагай колхозууд 578 эхэ гүүдhээ миил 164 унага абаад байха юм. Ехэ-нугын сомоной Энгельсын нэрэмжэтэ колхоз 1944—45—46 онуудай турша соо жэл бүри нэгэ унага түл абабаа байна. Мүн тэрэшэлэн Субуктын сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ, «Улаан Табангүү», Усть-Киранай сомоной Сталинай нэрэмжэтэ, Ехэ-нугын сомоной «Красное знамя» колхозууд адуу мори үсхэбэрилхэ талаар мүн лэ иимэрхүү байдалтай. Энэ хадаа ороной кампании саг болзор соонь үнгэргэжэ шадаагүй, мүн алдуун hүргэтөө эзэн бусаар хандаhан дээрэhээ болоно гэнэшэ. «Большевик» колхоз (правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Ламбаев) 470 эхэ хонинhоо миил 170 хурьга абаhан байха юм. Малай халдабарита үбшэн дэлгэрэнхэй. Теэд, аймагай ветеринарна худэлмэрилэгшэд энэ үбшэнтэй hулаар тэмсэнэ. Тиимэ дээрэhээ энэ зүблөөн дээрэ элирүүлэгдэhэн дутуу дундануудаа ойрын сагта усадхажа, малажалай хүгжэлтэдэ зонд хубилалтануудые хэхэ хэрэгтэй.

Саашадаа малшадай дунда социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлэн мүнөө жэлдэ шэнэ түлнүүдые хэзээ хүзээчэйхиhээ олоор тэнжээжэ, малажалые үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө большевистскээр тэмсэхэ ёhотой гэжэ нүхэр Шагдыров онсолон тэмдэглэhэн байна.

Б. Дымбрылев.
(манай корреспондент).

РЕСПУБЛИКЫН МТС-үүдээр ТРАКТОР ЗАhАБАРИЛГЫН ЯБАСА ТУХАЙ

Трактор ба худөө ажалай машина зэмсэгүүдэй намар-үбэлэй заhабарилгын эхилhэнhээ хойшо хоёр hараhаа үлүү саг үнгэрбэ. Тиигэбэшье, республикын олонхи МТС-үүд заhабарилгые саг соонь эхилжэ шадаагүй байhан мүртөө, тэрэ дутуунуудаа ябуул усадхаха хэмжээнүүдые абаагүй. Тиимэhээ хэдэн олон МТС-үүд дүрбэдэхи кварталай түсэбые хахадлаашьедүй байhаар. Үшөөтэйн, Бургалтайн МТС-үүд аяар октябриин 5 болтор дүрбэдэхи квартал соо оройдоо нэгэ нэгэ трактор заhабарилhан байха юм. Тэрэшэлэн Сагаан-Усанай, Хамнигадайн МТС-үүд хоёр hараhаа үлүү саг соо дүрбэдэхи кварталайнгаа түсэбүүдые миил 10—10 процент дүүргээ.

Байгша оной декабриин 5-ай мэдээгээр, трактор заhабарилгын дүрбэдэхи кварталай түсэб республика дотор 42,5 процент дүүргэгдөөд байна. Хорнин МТС (директорынь нүхэр Далбаев) дүрбэдэхи кварталай трактор заhабарилгын түсэбые болзорhоо hунаггүй миил 126,6 процент дүүргэжэ, республика соо эгээл түрүүлбэ. Тэрэнэй удаа Жиримскэ МТС оролсоно. Энэ МТС дүрбэдэхи квартал соо 13 трактор заhабарилха түсэбтэй аад, 14-ые бэлэн болгожо, даалгабаряа 107,6 процент дүүргээ. Үдын, Тарбагатайн МТС-үүд дүрбэдэхи кварталда заhабарилха тракторнуудайнгаа олонхиень заhабарилжа дүүргэhэн байна. Үлэгшэ МТС-үүд дүрбэдэхи кварталай түсэбые барандаа оройдоо 20 гаран процентhээ эхилээд 40—50 процент дүүргэhэн байха юм.

Дүрбэдэхи кварталай түсэбые хангалтагүйгөөр дүүргэжэ байhан МТС-үүд худөө ажалай машина зэмсэгүүдэй заhабарилгые бүри ехээр удаарүулаа. Эгэтын МТС (директорынь нүхэр Бимбаев) аяар мүнөө хүртэр нэгэшье тракторна плуг, сеялкэ, культиватор, борлой заhабарилаагүй байhаар.

Аяар 20 гаран МТС мүнөө хүртэр комбайн заhабарилжа эхилээдүй байна. Эдэ МТС-үүдэй дирекци, партийна организаци ба механигууд хүрээлгын бүхы машинануудые трактортай нэгэн доро заhабарилха харюусалгатай уялгаяа хожомой ээлжээндэ орхижо ехэ алдуу хэhэн байха юм. Тиин, эдэ МТС-үүдэй унжагай нобшо байдалhаа боложо комбайн заhабарилха түсэб республика соо 52,3 процент дүүргэгдэhэн байна.

Трактор, комбайн ба худөө ажалай бүхы машина зэмсэгүүдэй заhабарилгые хаhа саг соонь эрхим шанартайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ МТС-үүдэй бүхы хүсэн табигдаха зэргэтэй. Жиримскэ МТС-эй коллектив хадаа заhабарилгые амжалтатайгаар үнгэргэхые уряалан, республикын бүхы МТС-үүдтэ начдалга гаргаа hэн Мүнөө энэ МТС-эй коллектив абаhан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. МТС-үүдэй дирекци, партийна организацинуудай зорилго хадаа Жиримскэ МТС-эй коллективэй ажалай дүй дүршэлые бүхы заhабарилагшадта үлгэр жэшээ болгон, тэдэнэрэй дундахи социалистическэ мүрысөөе бүри эршэтэйгээр дэлгэрүүлэн хүтэлбэрилхэ ябадал болоно.

МТС бүхэнэй механик ба бригадирнууд заhабарилгые шангадхахатаяа нэгэн доро, хүн бүхэндэ эрхим шанар туйлуулжа, худэлмэриин нэгэншье голодоhо гаргахагүйн түлөө шангаар тэмсэхэ уялгатай.

Худэлмэрилдэггүй парторганизаци

Колхозууд, звено, бригаданүүдай дунда социалистическэ уялгануудаа дүүргэхын түлөө тэмсэлнүүд үргэлжэ боложо байдаг.

Гэбэшье, Яруунын аймагай Сосново-Озерска сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо мүрысөөндэ оробон нэгэшье хүн байхагүй. Тэндэхи партийна организаци ба тэрэнэй секретарь нүхэр Ф. И. Морозов хадаа энэ шухала хэрэгые эрхилдэггүй байха юм.

Тус партийна эхин организаци 8 члентэй. Теэд, тэдэнэй нэгэниинь нэгэшье партийна даалгабаригүй байна. Гадна, нүхэр Морозов парторганизациингаа хамтын суглаа хаа-яа үнгэргэнэ.

Иимэhээ коммунистнуудые идейнэ талаар хүмүүжүүлгын худэлмэри орхигдонхой.—Теэд тэдэнэй политическэ мэдэрэл тон hула байна. 1946 оной туршада нэгэшье хүн ВКП(б)-гэй членүүдэй зэргэдэ абтаагүй байха юм.

Иимэ байдалые эсэслэн усадхаха гээшэ Сталинай нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэхи партийна эхин организациин залшагүй үүргэ мүн болоно.

В. Байбородин

Тоhо болбосоруулгын мастернуудай курс

«Маслопромой» республиканска конторо болбол Кабанскын аймагай тоhоной заводой дэргэдэ тоhо болбосоруулгын мастернуудай 3 hарын курс эмхидхээд, тэрэ курсэнь хэшээлээ ноябрь hарада эхилээ. Тус курсда 33 хүн hуралсажа байна.

Ниитэ-политическэ худэлмэриин хэмжээе дээшэлүүлхэ

★

П. ПЕТУХОВ, ВКП(б)-гэй Обкомой пропаганда ба агитациин таhагые даагшын орлогшо

★ ★

Эсэгээ ороноо хамгаалгын дайнние илалта түгэлдэрөөр дүүргэжэ, гитлеровскэ Германи ба империалистическэ Японие бута сохиhон ябадал хадаа социалистическэ демократиин илагдашагүй бүхы хүсые гэршэлбэ. Советскэ арад зон болбол большевистскэ партияа тойрон, Агууехэ Сталинаа тойрон үшөө ехээр нэгэдэн жагсажа дайн сэрэгhээ гараба гээшэ. Дүрбэн жэл соо болоhон Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай айхабтар ехэ шалгалтануудые советскэ хүнүүд халаа эрэлхэгээр дабажа гараа. Дайн сэрэгэй hүүлдэхи нэгэдэхи жэл халаа [illegible] хүндэ жэл байба. Дайсанай hүйдхэлэй хойшолонгуудые зайсуулха дайн сэрэгэй ушаруулhан айхабтар ехэ гарза [illegible] hэргээхэ [illegible] бидэнэр ехэхэн худэлмэри хээбди.

Манай орон болбол дайнай hүүлдэ өөрынгөө ажахын ба культурын бүхы hалбаринуудые hэргээн бодхооxо ба хүсэ ехэтэйгээр хүгжөөхэ замда батаар ороод байна. Советскэ арадай үмэнэ ехэхэн зорилгонууд табигдаад байна, тэдэниие бэелүүлхэ замдань бага бэшэ бэрхэшээлнүүд ушарха байна. Гэбэшье манай арад бэрхэшээлнүүдhээ айдаггүй, найдамтай батаар урагшаа ябана.

РСФСР-эй ба БМАССР-эй засаг [illegible] дээдэ органуудта hунгаха hунгалтанууд болбол советскэ демократиин шухала [illegible] ба манай арадай Ленин-Сталинайнгаа партиие тойрон улам ехээр нягта жагсаха ба советскэ [illegible] саашадань бэхижүүлхэ ябадалдань туhалха байна.

Манай партийна организацинуудай [illegible] болбол РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ hунгаха hунгалтануудта бүхы гражданинуудые тон эдибхитэйгээр хабаадуулха ба Ленин-Сталинай хэрэгтэ үнэхөөрөө бэеэ үгэнги эрхим нүхэдые депутат болгон hунгаха ябадал болоно. Энэниие туйлахын түлөө политическэ худэлмэриие шадабаритай hайнаар эмхидхэхэ хэрэгтэй. hунгалтануудта бэлэдхэхэ үе соо партийна организацинууд болбол үргэн олон ажалшадай дунда Сталинска Конституциин агууехэ принципүүдые үргэнөөр ойлгуулан нэбтэрүүлхэ ба манай ороной ажалшадай эрхэнүүд ба уялгануудые үргэнөөр тайлбарилха ёhотой. Иигэнгээ Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда агууехэ илалтые ба шэнэ Сталинска табанжэлэй нэгэдэхи жэл соо арадай ажахые hэргээн бодхооxо ба хүгжөөхын талаар ехэхэн амжалтануудай туйлалгые хангаhан социалистическэ журам байгуулалтын үлэмжэ ашагтай байhание гүнзэгыгөөр ойлгуулха зуураа буржуазна демократида орходоо манай советскэ, үнэхөөрөө арадай демократиин үлэмжэ булюу байhание ойлгуулха шухала.

РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ hунгаха hунгалтанууд тухай дүримүүд манай республикын гражданин бүхэндэ ойлгуулагдаха ёhотой. Тэдэниие hунгуулиин хуулитай, советскэ hунгуулиин ёhо журамтай, hунгуулиин комиссинуудые байгуулха, депутатта кандидадуудые дэбжүүлхэ ба голосовалха журамтай hайнаар танилсуулха ёhотойбди. Энэ ехэ худэлмэри хадаа партийна организацинуудай зүгhөө ехэхэн оролдолго гаргахые эринэ.

Ниитэ-политическэ худэлмэри болбол манай гүрэнэй урда байгаа тон ехэнүүд зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ арад зониие элсүүлхын лозунг доро ябуулагдаха ёhотой.

Табанжэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхэ ябадал болбол манай гүрэнэй экономическа хүсые бүри ехээр бэхижүүлхэ байна. Манай арадай ажабайдал ехээр hайжарха ба соел культура өөдөө ургаха байна. Шэнэ табанжэлэй түрүүшын жэлэй амжалтанууд болбол тус түсэб халаа хэдэн олон hалбаринуудай талаар нилээд ехээр үлүүлэн дүүргэгдэхэ байhание гэршэлнэ. Манай большевистскэ агитаци болбол арад зониие хүмүүжүүлхын, өөhэдынгөө урдахи зорилгонуудые гүйсэлдхэхэ хэрэгтэ ажалшан арадые элсүүлэн эмхидхэхын хүсэ ехэтэ зэбсэг мүн. Партийна организацинууд болбол Сталинска табанжэлэй түрүүшын жэлэй амжалтануудые арад зониие бүри ехээр зоригжуулхын түлөө хэрэглэхэ ёhотой.

Торнин аймагай ба Бабушкин, Городок городуудай партийна организацинууд hунгалтануудай хүндэлэлдэ колхозууд, ажаүйлэдбэриин ба транспортын предприятинуудай урда байгаа зорилгонуудые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр эмхидхэжэ байхадаа тон зүб юумэ хэнэ гээшэ.

hунгалтануудта бэлэдхэхын үедэ агитационно худэлмэри тон үргэнөөр ябуулагдадаг байна. Иимэдэ агитационно худэлмэридэ олон тоото агитаторнуудые хабаадуулха шухала болоно. Үнгэрэгшэ hунгалтануудай үе соо манай республика дотор 11 мянгаhаа үлүүтэй агитаторнууд худэлмэрилжэ байhан юм. Тиимэдэ партийна организацинууд энэ дары агитаторнуудые оложо эхилхэ уялгатай байна. Энэ худэлмэридэ политическэ талаараа hайн бэлэдхэлтэй ба агитационно худэлмэри ябуулхын талаар дүршэлтэй хүнүүдые хабаадуулха хэрэгтэй.

Иимэ хүнүүдые тон түрүүндэ, албанhаа табигдаhан боецууд ба офицернүүдэй дундаhаа томилхо хэрэгтэй. Тэдэнэр халаа ехэхэн юумэ үзэжэ, хаража гараhан, айхабтар ехэ hургаалтай боложо гараhан хүнүүд болоно. Советскэ Союзай агууехэ хүсэн тухай эрхим hайнаар хэлэжэ үгэхэдөө шалаха байна. Мүн колхозуудай, предприятинуудай эрхим хүнүүдые ба түрүү интеллигенциие энэ хэрэгтэ хабаадуулха шухала.

Теэд агитаторнуудые олохо ба тэдэниие хубаарилха ябадалаар хэрэг дүүрэдэггүй юм. Агитационно худэлмэриие хүтэлбэрилжэ шадаха агитаторнуудта туhалха, тэдэниие мүнөө боложо байгаа событинуудтай саг үргэлжэ танилсуулжа байха гээшэ гол удхашанартай байна. Агитаторнуудай семинарнуудые, заабарита элидхэлнүүдые, лекцинүүдые, консультацинуудые хэжэ, агитаторнуудые газетэнүүдээр, журналнуудаар, тусхайта литератураар хангажа энэ хэрэг бүтээхэ хэрэгтэй. Агитаторнуудтай хэхэ худэлмэриие hайнаар зохеожо шадаhан дээрэhээ арад зоной дунда ябуулха политическэ худэлмэриин шанар хэмжээнь дулдыдаха байна. Иимэдэ партийна организацинууд болбол агитколлективүүдые хүтэлбэрилхэ, тэдэндэ туhаламжа хүргэхэ ба энэ хэрэгтэ партийна ба советскэ организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдые хабаадуулха хэрэгтэ онсо анхаралаа хандуулха ёhотой.

Үнгэрhэн hунгалтануудай үедэ hунгуулиин участок болбол hунгагшадай дунда ябуулагдаха ниитэ-агитационно худэлмэриин центр байhан юм. hунгуулиин участок дээрэ ябуулагдаха агитационно худэлмэри болбол hунгалтануудые амжалтатайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэ ехэхэн удхашанартай байха юм. Иимэдэ партийна организацинууд болбол энэ тэhээр тус худэлмэриие эмхидхэжэ эхилхэ ёhотой. Мүн агитпунктнуудай байха гэрнүүдые олохо ба тэрэниие шэмэглэхэ, газетэнүүд, журналнууд, номуудаар хангаха хэрэгтэй.

Ниитэ-политическэ худэлмэриие ябуулхадаа, партийна организацинууд болбол ажалша бүхэнэй байдалые хараадаа абаха ёhотой. Жэшээлхэдэ, энэ hунгалтануудта нилээд олон залуу hунгагшад анха түрүүнээ хабаадалсаха байна. Тэдэнэр тээшэ онсо анхарал хандуулагдаха ёhотой. Залуушуулай дунда ойлгууламжын худэлмэри үргэнөөр ябуулhанай ашаар залуу hунгагша бүхэн халаа Советскэ Социалистическэ Республиканүүдай Союзай үндэhэн хуули—Сталинска Конституци ба hунгалтанууд тухай Дүримые мэдэлэг болохо ёhотой байна. Гансал манай Советскэ Союз дотор залуушуулай урда hургуулиин үүдэнүүд үргэнөөр нээгдэhэн ба эрхэ сүлөөтэ ажал худэлмэриин бүхы арга-боломжонууд бии болгогдоhон байна гэжэ тэдэндэ ойлгуулха хэрэгтэй.

Мүн эхэнэр-hунгагшадта анхаралаа хандуулха шухала. Тэдэниие hунгалтануудта эдибхитэйгээр хабаадуулхын түлөө эхэнэр hунгагшадай тусхай суглаа хэжэ, политическэ темэтэй элидхэлнүүдые хэхэ, гэр тойроной ажалтай эхэнэрнүүдтэ hунгалтанууд тухай Дүримые ойлгуулха, тусхай кружогуудые тогтоохо ба тэдэндэ зорюулжа научно-гэгээрэлэй удхатай лекцинүүдые уншаха гэхэ мэтын хэмжээ-ябуулгануудые хэхэ ёhотойбди.

[illegible] зоной дунда агитационно худэлмэриин бүхы формонуудые (ажалшадай митинг ба суглаануудые, политическэ элидхэлнүүдые, лекцинүүдые, хэблэлээр, радиогоор ба киногоор дамжуулhан агитацие) ябуулха шухала. Үзүүлэн харуулха агитацие—лозунгнуудые, зурагуудые, выставкэнүүдые, фотомонтажнуудые үргэнөөр хэрэглэхэ шухала.

Агитациин эгээн дэлгэрэнги формо болбол газетэ уншалга мүн болоно. Газетэнүүдые олоной дунда шангаар уншаха ябадалда онсо анхаралаа табиха хэрэгтэй. Энэ хадаа тон ехэ удхатай хэрэг мүн. Газетэнүүдые уншагшадта зүбөөр хубаарилжа үгэхэ ба саг доронь асаржа байха ябадал тушаа партийна организацинууд анхаралаа табиха уялгатай.

Үнгэрэгшэ hунгалтануудта олониитын худэлмэри ябуулхын талаар культурно-гэгээрэлэй организацинууд, культурын байшангууд, клубууд, уншалгын байшангууд, улаан булангууд ехэхэн туhаламжа партийна организацинуудта хүргэhэн юм. Тиимэдэ энэ дары тэдэнэй худэлмэриие гүримшүүлхэ түүнэшэ ба бусад зүйлөөр хүсэл хангаха хэрэгтэй. Мүн уранhайханай кружогуудые, театральна эстрадын коллективүүдые үргэнөөр хэрэглэхэ шухала байна.

Агитационно пропагандын худэлмэриие шадамгай hайнаар табиhанайнгаа ашаар бүхы арад зониие hунгалтануудта хабаадуулха гэhэн иимэ зорилго манай урда табигдана. hунгалтануудай үедэ ябуулагдаха ниитэ-политическэ худэлмэри болбол мүн арад олоной ажал худэлмэриин ба политическэ эдибхиин өөдөө ургалтада туhалха ёhотой. Энэ худэлмэри болбол парти арад хоёрой хоорондын барисаа холбооe улам ехээр бэхижүүлжэ, арад зониие большевистскэ парти ба арадуудай вождь нүхэр Сталиние тойрюулан бүри нягтаар жагсааха байна.

Нэгэдэмэл нацануудай организациин Генеральна Ассамблейн сесси дээрэ

ИСПАНИДАХИ ФРАНКИСТСКА ГУРИМ БАЙДАЛДА ЯМАРААР ХАНДАХА ТУХАЙ

Декабриин 4-дэ Генеральна Ассамблейн № 1 комитедэй заседани дээрэ СССР-эй түлөөлэгшэ А. Громыкын хэлэһэн үгэ

ЬЮ ЙОРК, декабриин 5. (ТАСС-спецкорр). Испанидахи франкска гурим байдалда Нэгэдэмэл нуудай организациин членүүд рэнүүдэй ямараар хандаха ту асуудал тушаа № 1 комитетэ Р-эй түлөөлэгшэ А. Громыко ын хэлэһэн үгэнь доро тунхагдана.

гэ хэдэн һарын саада тээ улгүйн Соведтэ испанска асуудале хаража үзэхэ үедэ энэ асуу тушаа Советскэ Союз өөрынгөө л бодолые хэлэжэ үгэхэ аргабайгаа бэлэй. Тиин энэ асуу Советскэ Союзай һанал бонь эрид шиидэнги байха бо. СССР болбол дайнай урда шье, дайн соогуурше фашизмда гүсэн эрид шууд тэмсэһэн аа, тиин мүнөөшье фашизм бодайн байлдааниие үүдхэгшэдтэ гүүсэн эрид шууд тэмсэжэ а, энээнһээ хойшодоошье тиниандаа байха юм.

эгэдэмэл нацануудай организа туйлай шухала зорилго халаа дудта эб найрамдал ба аюулбайдалые хангаха ябадал боло. Тиин дайн сэрэгые үүдхэгшэл н түбхын түрүүндэ фашизмын дэлнүүдтэ эсэргүүсэжэ тэмсэн эр энэ зорилгые амжалтатай шиидхэхын аргагүй. Эгээ тиимэ рэһээ. Нэгэдэмэл нацануудай изаци халаа испанска асуудал Испанидахи фашистска гурим далай тогтожо байха тухай далые ехэхэн удхатай хэрэг э тоолоно.

хан түрүүн бии болохо сагтаа дэмэл нацануудай организаци бол энэ асуудалые эрхилһэн аа. Уставые зохеохо ба батаабахын тулада зарлагдаһан нгөө түрүүшын конференци дээ Нэгэдэмэл нацанууд болбол нкогой фашистска гурим байдамуушалаад, Сан-Францискода нэр бүгэдэдэ мэдээжэ резолюнэгэн дуугаар баталан абаһан а. Берлинскэ (Потсдамска) еренцишье энэ асуудал тушаа хо шиидхэбэри гаргаһаниинь бэшэ. Лондондо болоһон нгөө түрүүшын сесси дээрэ Генеральна Ассамблей испанска асуудале дахяад хаража үзөөд. Испа байгаа Франкогой фашистска м байдалые мүн лэ муу муудээрэ тоолоһониинь дэмы бэшэ. мүнөө Генеральна Ассамблей испанска асуудалые хаража ниинь дэмы бэшэ. Испанска далда Нэгэдэмэл нацануудай низациин иимэ ехээр анхаралаа жа байһан ушарынь халаа. Испада фашистска гурим байдалай ожо байгаа гэшэ фашизмын богууд ба фашистска гурим далые үндэһөөрнь һалгааха гэзорилго табиһан эб найрамдалдуратай бүхы арадуудай һонирбайһан уласхоорондын проббы болонхой.

эгэ хэлэн һарын саада тээ улгүйн Совет испанска асуудале хаража үзэһэниинь мэдээжэ. дэ энэ асуудалые хаража үзөөд ханьдаа Франкогой эһо гуримые эһэн ушар баримтанууд болон улгүйн Соведэй мэдэллэ үгтэһэн хо документнүүд үнэхөөрөө тоон байна.

гэлын мэдэһээр, Аюулгүйн Сооболбол мүнөө харагдажа байһан далда хабаадаха хамаг бүхы баримтанууд ба материалтай тон һайнаар танилсажа зорилготой тусхай подкомибайгуулаа һэн. Үни удаан хүэридһэнэйнгөө һүүлээр подкот болбол Аюулгүйн Соведтэ игөө һанамжые үгэһэн юм. Тэ тухай хожомынь Аюулгүйн дэй абаһан резолюци соо н бэшээршьеһаа хэлэгдэһэн а. Энэ резолюци соо иигэжэ гэшэ:

1946 оной апрелиин 29-дэ Аюул-Совет болбол Испанидахи байдалые мүрдэжэ үзэхын а подкомитет бии болгоһыень алдаа абажа, мүн тэрэшэлэн подкомитедэй хэһэн мүрдэлгөөр баримтануудай хүсэд тодоржабадалые анхаралдаа абажа — баримтанууд хүсэд тодорбо үгэнүүдые дахин дабтанаб Сан-Францискодахи, Берлинэй (Потсдамолохи) конференциэ, Генеральна Ассамблейн түни сессиин эхиндэ болон Аюул-Соведэй дээрэ дурсагдаһан реи соо хэлэгдэһэн Франкогой байдал тухай ушар баримта-тодорбо гэшэ.—Аюулгүйн Со-тогтоохонь халаа Испанидахи байдалые саг үргэлжэ ажаглан а байха, эб найрамдал болон ан тайбан байхын тулада шухэрэгтэй хэмжээ абахаар хэбаһан байхын тулада Аюул-Соведэй хаража үзэхэ хэрэ-й список соо энэ асуудалые оруулха. Аюулгүйн Соведэй али нэгэн член энэ асуудалые Соведэй үзэмжэ дээрэ ямаршье сагта табижа шадаха».

Тиимэ болохолооро Сан-Францискода болоһон конференци Берлиндэ (Потсдамда) болоһон конференци, Генеральна Ассамблейн Лондонско сессиһээ гадна, мүн энэ асуудалые зорюута хаража үзэһэн Аюулгүйн Соведтэшье Франкогой фашистска гурим байдалые муу, муухай дээрэ тоолоһон байнабшуу. Генеральна Ассамблейн энэ сесси дээрэ испанска асуудалые хаража үзэхэдөө угаа ехэ удхатай дурсагдаһан ушар баримтые анхаралдаа абаха шухала гэжэ Советскэ делегаци тоолоно.

Генеральна Ассамблейн мүнөөнэй сессиин болохо үедэ Аюулгүйн Совет болбол испанска асуудалые Генеральна Ассамблей эрхилхэ эһотой гэжэ тоолоод, тэрэниие Аюулгүйн Соведэй зүблэхэ зүйлһөө гаргаха гэһэн шиидхэбэриие нэгэн дууганар абаһан тухай делегадуудай анхаралые хандуулха һанаатай байнаб. Иимэ шиидхэбэри гаргагдаһан ушарынь халаа. Аюулгүйн Соведтэ зарим гүрэнүүдэй түлөөлэгшэд Франкогой фашистска гурим байдал тушаа бодото хэмжээ абаха шухала гэжэ мэдэржэ байгаашье һаа, тиимэ хэмжээе Генеральна Ассамблей абаха зэргэтэй гэжэ юундэшьеб даа тоолодог байгаа.

Энэ асуудалда Советскэ Союзай позици тухай Аюулгүйн Соведтэ советскэ түлөөлэгшын хэлэһэн юумые би эндэ дахин дабтахагүй байнаб. Тиихэдээ Советскэ Союз болбол Франкогой гурим байдалда эсэргүү бодото хэмжээнүүдые Аюулгүйн Совет абаха эһотой гэжэ баадхаһан байгаа. Тээд Аюулгүйн Соведэй тиимэ шиидхэбэри гаргажа шадахагүй байһан хадань советскэ правительство болбол испанска асуудалые Аюулгүйн Соведэй зүблэхэ зүйлнүүдһээ гаргажа, тэрэниие Генеральна Ассамблейн хаража үзөөд зохихо шиидхэбэри гаргаха ушартай болоходонь тэрээнһээ арсаагүй байха юм.

Эндэ Ассамблей дээрэ испанска асуудалые зүбшэн хэлсэхэдээ испанска асуудалые Аюулгүйн Соведэй зүблэхэ зүйлнүүдһээ гаргаха гэһэн тус Соведэй шиидхэбэрииешье мүн лэ харалсаха эһотой байнабди гэжэ һанаха байнаб. Юундэб гэхэдэ: Генеральна Ассамблей гэшэ испанска асуудалые шухала болгон үзэжэ энэ асуудал тушаа Испанида тохеолдоһон байдалай болон юрэ энэ проблемын айхабтар ехэ удхатай байһандань таарамаар шиидхэбэри гаргаха бэзэ гэжэ найдагдаһан дээрэһээ иимэ юумэ хэлэһэн байнабшуу.

Минии һанахада, испанска асуудалые хаража үзэхэдөө хоер шухала ушар байдалые мүн лэ анхаралдаа абаха хэрэгтэй байна.

Мүнөө үедэ хоер ондоо испанска правительство бии байһаниинь мэдээжэ гэбэл: Нэгэ правительствонь халаа Франкогой правительство, нүгөөдэнь—Хиралиин республиканска испанска правительство болоно. Нэгэ гүрэндэ хоер правительство байха гэшэ ехэхэн проблемэ боложо, тэрээндэ анхаралаа һайса табихые эригдэнэ. Зүгөөр тиимэ байдал үни удаан үргэлжэлхэгүй. Тиимэ байдал хэзээ нэгэ эсэслэхэ эһотой.

Тээд, Нэгэдэмэл нацануудай организаци гэшэ фашизмын хог богууд болохо ба хариин гүрэнэй сэрэгүүдэй хүсөөр Испанида абаашагдаһан правительствын талада гү, али республиканска испанска правительствын талада гү—эдэ хоерой хэнэйнь талада байха эһотой болоноб? Хэрбээ Нэгэдэмэл нацануудай организаци энэ асуудалые эрхилхэ гэжэ үнэхөөрөө ехээр хүсэһэн байгаа юм хадань, гансал харюу байха эһотой байһаниинь элитэ. Нэгэдэмэл нацанууд халаа фашизмын хог богуудые дэмжэхэ бэшэ, харин гадаалын фашистнуудай сүмэрэн ороһон дээрэһээ испанска арад зондо хара баагаар ушаруулагдаһан фашистска эһо гуримһаа һалажа, сүлөөтэй болохые хүсэһэн испанска арад зон ба испанска демократическа хүсэнүүдые дэмжэн дунгэлсэхэ эһотой.

Хоердохи ушар баримтань халаа: Франко-испанска хилые хааха тухай французска правительствын шиидхэбэри болоно. Хоер гүрэнэй хоорондохи хилые хааха гэшэ уласхоорондын ехэхэн удхатай хэрэг мүн. Аюулгүйн Соведтэ Франциин түлөөлэгшын хэлэһэн юумые һананаб. Тиихэдэ Франциин түлөөлэгшэ болбол Франко-испанска хилэ дээрэ тохеолдоһон айхабтар хэсүү ба... тухай заагаад, Франциин правительствын зүгһөө тиимэ ехэхэн удхатай шиидхэбэри гаргаха баатай болоһон ушар байдалые бидэндэ тодорхойлон хэлэжэ үгөө һэн. Тиимэ болохолооро, хоер гүрэнэй хоорондо эбээ таһарһан ябадал гаража эхилбэ гээшэ. Тиимэ хадань, испанска асуудалые хаража үзэхэдөө тэрэниие анхарангүй байжа шадахагүй байнабди.

Энээнэй урда тээ гараһан шиидхэбэринүүд гэбэл: Сан-Францискода болоһон конференциин ба Берлинскэ (Потсдамска) конференциин шиидхэбэринүүд. Генеральна Ассамблейн лондонско шиидхэбэри, Аюулгүйн Соведэй гаргаһан шиидхэбэри. испанска асуудалые Ассамблей дээрэ хаража үзэхэдөө туһатай һайн шиидхэбэри гаргаха бэзэ гэһэн найдалгатайгаар тус асуудалые зүблэхэ зүйлһөө гаргаха тухай Аюулгүйн Соведэй хоердохи шиидхэбэри гаргагдаад байһан хадань Нэгэдэмэл нацануудай организацида декларативна удхатай резолюци гаргаха үндэһэн яһала бии байгаа.

Иимэ ушарһаа. Испанида тохеолдоһон байдалай ехэхэн удхатай байһандань таараха ба осиин фронуудай хара баагаар ушаруулһан фашистска эһо гуримһаа хагасаха хэрэгтэнь испанска арад зондо туһалхаар шиидхэбэри гаргаха саг тулаа. Гэбэшье, бүхы делегацинууд тиигэжэ хараха һанал бодолгүй байна гэжэ Советскэ делегаци тэмдэглэхэ эһотой. Испанска асуудалые хаража үзэхэдэ Аюулгүйн Соведтэшье тиимэ юумэ болоо һэн. Тиин мүнөөшье энэ асуудалай политическэ ушар удхые балардуулха гэһэн һэдэлгэнүүд гаража байһан зандаа. Тиимэ һэдэлгэнүүд халаа энэ шухала проблемые шиидхэхэ хэрэгтэ туһа хүргэхэгүй байнабшуу.

Аюулгүйн Соведтэ болон эндэ Генеральна Ассамблей дээрэ, буляалдаата хэлсээнүүдэй болохо үедэ хэдэн олон гүрэнүүдэй түлөөлэгшэд халаа Франкогой фашистска гурим байдалай хайшан гээд бии болоһон тухай, дайнай үедэ Франкогой ямар юумэ хэжэ байһан тухай олон тоото ушар баримтанууд болон эли тодо документнүүдые, мүн тэрэшэлэн Испани гэшэ мүнөө үедэ угаа олон сэрэгэй гэмтэ ябадал хэгшэдэй, тэдэнэй дунда германска гэмтэ ябадалтанай үүрхайлһан газар болобо гэжэ гэршэлһэн баримтанууд ба материалнуудые харуулһан байха юм. Франкогой фашистска гурим байдал гэшэ үнэхөөрөө фашистска янзатай байһыень гэршэлхэ гэжэ олон юумэ хэлэхэгүй байнаб. Мүн тэрэшэлэн дайн сэрэгэй үедэ Франкогой юу хэжэ байһан тухай олон юумэ хэлэхэ гэжэ оролдохогүйб. Гансал хэлэхэ гэһэн юумэмни халаа, Аюулгүйн Соведтэ испанска асуудалые хаража үзэхэ үедэ советскэ засагаархинай мэдэллэ ороод байһан нюуса документнүүд тэндэ үзүүлэгдэһэн юм. Германиин газар дээрэ булаагдан абтаһан эдэ документнүүд халаа Франко болон тэрэнэй шайка дайнай үедэ гитлеровскэ Германиин ба фашистска Италиин үнэн союзнигууд байһыень гэршэлнэ. Тэдэнэр халаа фашистска Итали ба гитлеровскэ Германида туһалхаар зохихо уялгануудые бэе дээрээ даажа абаһан тухай хэлсээнүүдые баталһан байба.

Франкистска Испаниин туһаламжань миил политическэ туһаламжа болоод дүүрээ бэшэ, харин тэрээнһээ бүри ехээр хэгдэһэн тухай эли мэдэгдэнэ. Франкистска Испани гэшэ дайн сэрэгтэ хабаадалсаагүй юм гэхэ һанаатайгаар хэлэхэ ябадал тон буруу байна. Франкистска Испани болбол агуухэ союзна державануудай нэгэндэнь эсэргүү лайнда хабаадалсаба. Зүүн фронт дээрэ советскэ арминуудта эсэргүүсэн 47 мянган испанска офицернууд ба солдадууд дайлалдаа һэн. Мүн тэрэшэлэн зүүн фронт дээрэ испанска авиационно эскадрили байһан юм. 47 мянган испанска офицернууд ба солдадууд союзна державада эсэргүүсэжэ дайлалдаһан хадаа Нэгэдэмэл нацануудташье эсэргүүсэжэ дайлалдаһан байнабшуу!

Испани гэшэ мүнөө үедэ олон тоото сэрэгэй гэмтэ ябадал хэгшэдэй бэеэ далдалһан үүрхай болоод байһан тухай дэлгэрэнгыгээр хэлэхэ гэнэгүйб. Энэ ушар баримтануудые гэршэлжэ эндэ зарим делегадуудай, тэрэ тоодо Бельгиин түлөөлэгшын хэлэхыень таанар эндэ дуулаһан байнат. Испанида үсөөн бэшэ фашистска германска агентнууд хоргодожо, тэндэ Франкогой дали доро тэдэнэр муу бэшэ үүрхай олоод байлаг.

Эдэ бүхы ушар баримтанууд юу гэршэлнэб гэхэдэ: Франкогой фашистска гурим байдал гэшэ угаа ехэ аюултай болоод байһаниинь тон зүб болоно. Анхан түрүүн Германи дотор фашизм гэшэ мүн лэ иигэжэ эхилһэн байна. Тэрэ сагта германска фашизмын аюулые тоодоггүй хүнүүд бии байгаа. Энэ хадаа Германиин имагта дотоодын хэрэг болоно гэжэ тэдэнэр хэлэдэг һэн. Тиигэжэ хайша хэрэг байһан дээрэһээ Мюнхенэй эшхэбтэр муухай байдал ушарһан, удаа тээнь гитлеровскэ Германи ба тэрэнэй союзнигуудай һүжэрөөһэн дэлхэйн хоердохи дайн болоһон байна. Дотоодын байдалда хамаархахагүй гээд лэ зарим гүрэнүүдэй правительствонуудай гэмтэ муухай политика ябуулжа байһанай түлөө эб найрамдалда дуратай арадууд угаа ехэ юумэ түлэһэн байха юм.

Нэгэдэмэл нацануудай организаци болбол энээнэй урда тээхи юумые анхаралдаа абажа, урдань гараһан уршагтай муу алдуу эндүүнүүдые дахин дабтахагүйн тулата али болохо юумэ хэхэ эһотой. Испанида байгаа франкистска гурим байдалда эсэргүүсэхэ бодото хэмжээ абангүй байха гэшэ Нэгэдэмэл нацануудай организаци ба илангаяа тус байдалые һайн тала тээшэнь хубилгажа шадаха байһан зарим гүрэнүүд халаа тэрэ Испанида байгаа фашистска журам байдалай түлөө политическэ ба моральна харюусалгые бэе дээрээ даажа абана гэһэн удхатай болохо юм.

Господинууд делегадууд, дипломатическа харилсаануудые таһалха мэтын хэмжээ ябуулганууд халаа Франко болон тэрэнэй шайкын хүсые һуларуулхагүй байхаһаа гадна, харин Испанида Франкое ба фашизмые улам ехээр гааруулжа болохо байһан тухай Великобританиин түлөөлэгшын эндэ хэлэһэн тон гайхалтай юумые дуулаһан байнабди. Тиигэжэ һанаха гэшэ тон буруу байнал даа. Аюулгүйн Соведтэ испанска асуудалые зүбшэн хэлсэхэ үедэ Франкогой гурим байдалда эсэргүүсэхээр бодото хэмжээ абаха эһогүйбди, харин тэрээндэ «хамаархахагүй» гээд байһан оронуудай түлөөлэгшэдэй хэлэһэн тухай Мадридта дуулахадаа фашистнуудай ямараар хашлаһаниие һануулба таанарай анхарал хандуулха һанаатай байнаб. Аюулгүйн Соведтэ буляалдаата хэлсээн болоһоной һүүлээр Юнайтед Пресс агентствын мэдээсэл Америка худар дамжуулагдаһан байгаа.

Тэндэ юун гэжэ хэлэгдээб гэхэдэ Мадридта тусхай тушаалтан болбол генералиссимус Франциско Франкогой гурим байдалда эсэргүү хэмжээ абаха ябадалые хойшолуулхын тулада Нэгэдэмэл нацануудай Аюулгүйн Соведтэ сэр Александр Кадоганай оролдолго гаргажа байһан хадань «угаа баяртай» байна гэбэ. Тиихэдээ Великобританиишье, мүн Америкын Холбоото Штадуудшье Испанида эсэргүү эрид шууд хэмжээнүүдые мүнөө үедэ абаха дурагүй байна гэжэ эндэ найдаха ябадал үргэн ехээр тараанхай гэһэн байха юм.

Иимэ мэдээсэл американска хэблэлдэ тунхагдагдаа һэн. Франкогой гурим байдал тушаа Аюулгүйн Соведтэ зарим гүрэнүүдэй түлөөлэгшэдэй баримталһан позицинуудые һайшаажа, Мадридта фашистска үзэлтэнэй дунда дэлгэрһэн реакцида иимэ политическэ сэгнэлтэ үгтэбэ гэшэ.

Франкода эсэргүү эрид шанга хэмжээ абаха дурагүй ба оройдоо юушье хэнгүй байха гэһэн политикатай зарим гүрэнүүдэй һанал болдол тухай мэдэхэдээ Мадридта баясажа реакци дэлгэрһэн тухай Юнайтед Пресс гү, али ямар нэгэн ондоо агентствын тараһан мэдээсэл тухай дуулабал һонин байха бэлэй.

Хоердохи статьягай 7-дохи пункт болбол Испанидахи фашизмда эсэргүү эрид шанга хэмжээ абаха тухай Нэгэдэмэл нацануудай организацида заагаагүй юм гэжэ хэлэ мэдэсэдэг байна. Тэрэ пунктые зааха гэшэ үнэнтэ дээрээ испанска фашизмда хамаархангүйгөөр байха ябадалаа зүбтүүлхэ гэһэн шалтаг болоно. Фашизм гэшэ хэзээшье дотоодын хэрэг байгаагүй юм: Фашизмын ушаруулһан дайн сэрэгэй болохолонь эб найрамдалда дуратай арадууд, түбхын түрүүндэ союзна гүрэнүүд халаа энэ дайн сэрэгэй гол хүндэ хүшэрые бэе дээрээ үзэжэ гараад, илалтын түлөө угаа үнэтэй түлөөһэ үгэбэ.

Франкогой гурим байдалда эсэргүү бодото хэмжээ абабал гражданска дайн, шуһа адхалган боложо болохо юм гэжэ бидэниие баһа айлгадаг байна. Фашизм тушаа хайша хэрэг байһан политикые зүбтүүлхын тулада шалтаг барижа т...эрхүү юумэ хэлэдэг байһыень ойлгохонь бэрхэтэй бэшэ. Нэгэдэмэл нацануудай организациин үүрэг уялга хадаа, баһа дахин хооһон декларации гаргаха бэшэ, фашизмые муушалаад лэ дүүргэхэ бэшэ, харин испанска арад зоной фашистска гурим байдалһаа мултаржа сүлөөтэй болоходонь туһалха шиидхэбэри гаргаха эһотой.

Генеральна Ассамблейдэ буляалдаата хэлсээнэй болоходо гараһан үшөө нэгэ үзэл һаналые тойрон гаража шадахагүй байнаб. Энэ асуудалай политическэ ушар удхые балардуулха гэһэн зарим гүрэнүүдэй түлөөлэгшэд үшөө нэгэ ушар баримта бэдэржэ олохо гэдэг болоод байна. Тэдэнэр хадаа Генеральна Ассамблей гээшэ энэ асуудалые хаража, Франкогой гурим байдалда эсэргүүсэхээр зорюулагдаһан шиидхэбэри гаргажа шадахагүй юм гээд хэлэдэг болоо.

Дан гайхалтай юумэ болоно гэбэл: Аюулгүйн Совет халаа Франкогой гурим байдалда эсэргүү хэмжээ абажа шадахагүй юм гээд. энэ Совет дээрэ бидэндэ хэлэнэ. юундэб гэхэдэ тус асуудалые Генеральна Ассамблей хаража үзэхэ эһотой юм гэнэ. Тээд Генеральна Ассамблей дээрэ тус асуудалые хаража үзэхэдэ ондоо гүрэнэй түлөөлэгшэд халаа Генеральна Ассамблей гээшэ тэрэ асуудалые хэлсэжэ ба Франкогой гурим байдалда эсэргүү шиидхэбэри гаргаха эһогүй, юундэб гэхэдэ тэрэниие Аюулгүйн Совет хаража үзэхэ эһотой юм гэнэ. Иигээд байхадаа испанска асуудал гээшэ Аюулгүйн Соведэй ба Генеральна Ассамблейн хоорондо бэе-бэе тээшээ шэдэлсэжэ байһан бумбэгэ шэнги юумэ болоод байна.

Минии һанахада, энэ проблемын шухала удхада сэгнэлтэ үгэжэ, тус асуудалые шууд шиидхэхэ хэрэгтэй. Генеральна Ассамблей энэ асуудалые хаража эхилээд байһан хойноо, тэрээн тухай дүүрэн эрхэтэй байһан хойноо энэ асуудал тушаа эһотой һайн шиидхэбэри гаргаха зэргэтэй. Уставай талаар хараха юм болоо һаа, тэрээндэ һаад болохо юумэ юушье байхагүй. һаад болохо юумэ юун байнаб гэхэдэ, испанска фашизм тушаа хайша хэрэг байһан политикые, айхабтар ехэ уршаг татажа болохо политикые зүбтүүлхые һэдэһэн зарим делегадуудай һанал бодол болохо байна.

Эндэ дурадхажа байһан резолюци тушаа нэгэ хэдэн үгэ хэлэхэмни. Советскэ делегаци болбол Генеральна Ассамблей халаа Польшын делегациин оруулһан дурадхалые һайшаан абаха эһотой гэжэ тоолоно. Франкотой дипломатическа харилсаагаа таһалха гэшэ Испанидахи фашизмда ехэхэн политическэ сохилто болохо бэлэй. Тэрэ халаа Испанида болон тэрэнэй хилын саана байгаа фашизмда эсэргүүсэжэ тэмсэһэн испанска арад зон болон испанска демократнуудай урма зоригыень бадаруулха болоно. Тиимэ шиидхэбэри гаргаад байгаа хадань, Генеральна Ассамблейн этигэл хүндэ ба нэрэ-түрэнь ехэ болохо бэлэй.

США-гэй делегациин оруулһан резолюциин проект тухай хэлэхэ юумэ болоо һаа, тэрэниие хангалтагүй гэжэ Советскэ делегаци тоолоно. Тэрэ хадаа даншье һула байна. Советскэ делегаци хадаа Польшын делегациин оруулһан дурадхал ба белорусска делегациин оруулһан заһабариие зүбшөөн дэмжэхэ байна. (Альга ташалган).

Буу зэбсэгүүдые бүгэдэниитээрээ хороохо тухай советскэ дурадхал зүбшэгдэн хэлсэгдэнэ

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 5. (ТАСС-эй спецкорр). Буу зэбсэгүүдые бүгэдэниитээрээ хороохо тухай резолюциин үгээ нэгэдэнги проект зохеохын тулада политическэ асуудалнууд ба аюулгүйе сахиха асуудалнууд тушаа комитедэй байгуулһан № 3 подкомитет мүнөөдэр хүдэлмэридөө оробо. Тэрэ подкомитедтэ оролсоһон олонхи делегацинуудай ударидагшадынь мүнөөдэр тэрэнэй хүдэлмэридэ хабаадалсажа байһан дээрэһээ харахада тус асуудалай ехэхэн удхатай байһаниинь элирнэ. Советскэ делегациин зүгһөө Молотов, Вышинский американска делегациин зүгһөө Остин ба Коннэли, британска делегациин зүгһөө Шоукросс, Хитадай делегациин зүгһөө Ку, Французска делегациин зүгһөө Пароди гэгшэд байлсаба Подкомитедэй түрүүлэгшэ болохо бельгийскэ делегациие хүтэлбэрилэгшэ аад Генеральна Ассамблейн түрүүлэгшэ болоһон Спаак гэгшэ һунгагдаба. Тэрэнэй кандидатурые Коннэлиин дурадхахадань Молотов зүбшөөн дэмжэһэн байна. Молотовой оруулһан аад Шоукроссын дэмжэһэн дурадхалаар элидхэгшэ болохо Клементис (Чехословаки) гэгшэ һунгагдаа.

Советскэ делегациин дурадхалаар подкомитет болбол гол үндэһэ болгон абтаһан резолюциин американска проектые пункт бүхэнөөр хаража үзэлгэдэ орохо гэжэ шиидхэбэ.

Зүбшэн хэлсэлгын эхилхэ дээрэ Молотов болбол советскэ дурадхал соо буу зэбсэгүүдые бүгэдэниитээрээ хороохо тухай хэлэгдэһэн юм гээд анхарал хандуулба. Тиихэ зуураа, буу зэбсэгүүдые бүгэдэниитээрээ тэнсүүлэн тааруулха ба хороохо тухай американска проект соо хэлэгдэһэн байха юм Бидэнэй зүбшэн хэлсэжэ байһан асуудалые американска делегаци ямар нэгэн тусгаар удхатай болгохо гэһэн һанаатай бэшэ гү?—гээд Молотов асууна. Тиихэдэнь Коннэли болбол американска делегаци тиимэ һаналгүй байна гээд тайлбарилан хэлэбэ.

Дам саашаа Молотов болбол буу зэбсэгүүдые бүгэдэниитээрээ хороохо проблемын айхабтар шухала байһаниие тэмдэглээд, буу зэбсэгүүдые бүгэдэниитээрээ хороохо тухай Аюулгүйн Соведэй зохеохо түсэб хайшан гээд баталагдаха ба хэр зэргэ түргэнөөр хүсэндэнь оруулха байһан асуудалые эли тодо болгохо шухала байна гэжэ зааба. «Американска резолюциин 1-дэхи пунктын текст дээрэһээ харахада тэрэниие зохеогшо юун гэхэ һанаатай байһаниинь хүсэд ойлгогдоногүй—гээд Молотов хэлэнэ.—Нэгэн талаһаа, Аюулгүйн Совет гэшэ буу зэбсэгүүдые хороохо бодото хэмжээ-ябуулгануудые зохеожо гаргаха эһотой гэнэ, нүгөө талаһаа, энэ пункт соо уласхоорондын договорнууд ба хэлсээнүүд тухай хэлэгдэнэ. Уставаар хараалагдаһанай эһоор Аюулгүйн Соведэй шиидхэбэри гаргахаһаа гадна, буу зэбсэгүүдые хороохо тухай уласхоорондын конвенци баталха хэрэгтэй болохо юм гү гэжэ һанахаар болоно.

Американска дурадхалай 1-дэхи пунктые иимэөр ойлгохо хэрэгтэй гэшэ гү? Уласхоорондын конвенцидэ бүхы державанууд бэшэ, харин зарим нэгэниинь гараа табиха байхадань Нэгэдэмэл нацануудай организациин Уставта зөрюу болохогүй байна гэшэ гү? Тиихэдэ Аюулгүйн Совет болбол бүхы Нэгэдэмэл нацануудай үмэнэһөө ажалаа ябуулха байнабшуу».

Минии иигэжэ асуудал табиһан ушарни хадаа, буу зэбсэгүүдые хороохо тухай шиидхэбэри хэрэгжэ түргэнөөр хүсэндөө орохо байһыень элируулхэ гэһэн байгааб, гээд Молотов тайлбарилна. Буу зэбсэгүүдые хороохо проблемын айхабтар шухала удхатай байһыень бүгэдөөрөө мэдэрнэ. Энээн тухай зохихо шиидхэбэри гаргажа тэрэниие заашье удааруулангүйгөөр хүсэндэнь хүргэбэл зохистой болохо гэжэ бидэнэр бүгэдөөрөө тооложо байһан хэбэртэй байнабди. Хэрбээ тиимэ байгаа юм хадань, бидэнэр Нэгэдэмэл нацануудай организациин Уставай эһоор ажалаа ябуулжа, буу зэбсэгүүдые хороохо тухай шиидхэбэринүүдые хүсэндэнь оруулха ябадалые хойшолуулжа болохоор тэрэ мэтын шиидхэбэри гаргаха эһогүй байнабди.

Эндэ буляалдаата хэлсээнэй болохожо байха үедэ подкомитедэй членүүд болбол буу зэбсэгүүдые бүгэдэниитээрээ хороохо гэһэн түсэбые хүсэндэнь оруулха ябадалые хойшолуулжа болохоор зүйлнүүдые зайсуулха гэһэн зорилготойгоор хэдэ хэдэн заһабаринуудые дурадхаһан байха юм. Жэшээнь Индиин делегат Чагла гэгшэ уласхоорондын договорнууд ба хэлсээнүүдые батадха гэшые болюулха гэжэ дурадхаба. Энэ дурадхалые Великобританиин ба США-гэй делегадууд зүбшөөһэн байна. Түрүүлэгшээр һууһан Спаак болбол Аюулгүйн Соведэй зохеон гаргаһан түсэбүүдынь Уставай 26-дахи статьягай эһоор ратификацилагдахын тулада Нэгэдэмэл нацануудай организациин членүүд болоһон оронуудта үгтэхэ юм гээд резолюци соо заахые дурадхаба. Энэ дурадхал тушаа арсалта гараагүй.

(*Үргэлжэлэлынь 4-дэхи нюурта*).

Нэгэдэмэл нацануудай организациин Генеральна Ассамблейн сесси дээрэ

(Түгэсхэл)

Дахяад үгэ абаhан Молотов болбол американска проектын нэгэдэхи пунктда Советскэ делегаци ямаршье заhабари оруулаагүй hэн гэжэ подкомитедэй члэнүүдтэ hануулба. «Мүнөө гаргаха гэжэ байгаа энэ шухала шиидхэбэриие эли тодо болгохын тулада тус асуудал тухай комиссиин члэнүүдэй анхаралынь хандуулха хэрэгтэй гэжэ тоолоhон байгаабди—гээд Молотов хэлэнэ.—Энээнэй дашарамда би болбол өөhэдынгөө табиhан зорилгые үшөө дахин тусхайлан тэмдэглэжэ резолюциин энэ пункт тушаа анхарал хандуулха hанаатай байнаб. Американска проектын гансал энэ пункт соо буу зэбсэгүүдые бүгэдэниитээрэ хороохо тухай асуудал хаража үзэхэ тухай хэлэгдэнэ. Түбхын түрүүндэ буу зэбсэгүүдые бүгэдэниитээрэ хороохо тухай хэлсээнэй хэзээ хүсэндөө орохо болзорые Советскэ делегаци hонирхоно. Тиимэ хэлсээниие Аюулгүйн Совет зохеожо гаргаха ёhотой гэжэ бидэнэр бүгэдөөрөө тоолонобди. Теэд бидэниие иимэ асуудал hонирхуулха ёhотой байна гэбэл: Тэрэ хэлсээн ямар болзор соо хүсэндөө орожо шалаха байнаб».

Спаагай оруулhан заhабаринь резолюциин нэгэдэхи пунктые тодо hонор болгоно. тиимэ хадань тэрэниие Советскэ делегаци зүбшөөнэ гэжэ заагаад, Молотов иигэжэ хэлээ: «Аюулгүйн Соведэй зохеоhон аад, ратификацилхын тулада Нэгэдэмэл нацануудта үгтэhэн шиидхэбэри гээшэ бүхы 54 гүрэнэй энэ конвенциие hайшаан баталhалай hүүлээр хүсэндөө орохо юм гү, али тэрэнэй хүсэндөө оролгые түргэдхэхэ тиимэ гүрим зохеохо гүбди гэhэн асуудал таанарай үмэнэ табигдаха байна. Энэ асуудалые саашадаа зүбшэн хэлсэхэ ушартай болонобди»—гэбэ.

Саашадаа зүбшэн хэлсэлгэ болоходонь подкомиссиин олонхи члэнүүд тон түрүүн Великобританиин ба США-гай делегадууд халаа Аюулгүйн Совет гээшэ буу зэбсэгүүдые бүгэдэниитээрэ хороохо тухай хэлсээниие тон түргэнөөр хүсэндэнь оруулхаар ратификацилха гүрим зохеохо ёhотой гэжэ гол түлэб зүбшөөhэн байгаа.

Американска дурадхалай нэгэдэхи пунктынь Спаагай оруулhан заhабаритайгаар hайшаагдаhан байна.

Дам саашаа подкомитет болбол Советскэ делегациин дурадхаhан хоердохи пунктын шэнээр зохеогhоние хаража үзэлгэдэ оробо. (Энэ дурадхал хадаа декабриин 5-да газетэнүүдтэ тунхаглагдаhан В. М. Молотовой хэлэhэн үгэ соо дурсагдаhан байна). Хоердохи пунктые шэнээр зохеожо подкомитедтэ табихадаа, Молотов иигэжэ хэлээ: «Энэ хадаа тон түрүүн бидэнэй бэе бэеэ дэмжэлсэхэ ёhотой тиимэ пункт гээшэ гэжэ Советскэ делегаци тоолоно. Энэ пункт халаа буу зэбсэгүүдые бүгэдэниитээрээ хороохо тухай юрэнхы асуудал ба мүн бидэ бүгэдын угаа ехэ удхатай гэжэ тоолодог атомна зэбсэг тухай зааhан байна».

«Советскэ делегаци хадаа атомна зэбсэг тухай хэлэжэ байхадаа, январиин 24-лэ Лондондо Генеральна Ассамблейн баталан абаhан шиидхэбэриие хэлбэрилтэгүйгөөр баримтална,—гээд Молотов тэмдэглэбэ.—Тэрээн соо атомна энергидэ хиналта табиха комиссиин зорилгонууд тухай хэлэгдэhэн юм. Тэрэ шиидхэбэри соо атомна зэбсэг тухай хэлэгдэхэhээ гадна, мүн хүн зониие олоор үгы хэхын тулада хэрэгтэй болоhо боломоор бүхы буу зэбсэгүүд тухай хэлэгдээ hэн. Советскэ делегаци хадаа хүн амитаниие олоор хюдахын тулада хэрэглэгдэжэ болохо газовашье, бактериологическашье ба бусад ондоо зэбсэгүүдые хориходо шухала гэhэниие зүбшөөнэ»—гэбэ.

Великобританиин делегат Шоукросс болбол советскэ дурадхалые гол түлэб зүбшөөгөөд тэрэнэй удха найруулгые нэгэ бага hайжаруулан заhаха шухала гэжэ тоолохо байнаб гээд мэдүүлбэ.

Подкомитедэй удаадахи заседани дээрэ советскэ дурадхалые зүбшэн хэлсэлгэ үргэлжэлүүлэгдэхэ болоно.

Вышинский болбол энэ асуудал тушаа Советскэ делегациин түрүү Молотовоор үгтэhэн эли ба тодо тайлбарилганууд тухай hануулаад, буу зэбсэгые хороохын хойноhоо ба атомна зэбсэгые хоримжолхын хойноhоо хинаха комиссинуудые тогтоохо талаар Аюулгүйн соведэй шиидхэбэринүүдгэшье табан агууехэ державануудай нэгэн hаналтай байха принцип шухала болоно гэжэ дахин тэмдэглэбэ. Гэхэтэй хамта хиналтын комиссинуудые байгуулха тухай шиидхэбэриин абтаад байхадань ба хиналтын комиссинуудай хүдэлмэридөө ороод байхадань тэдэнэр халаа Аюулгүйн соведээр тэдэндэ гэжэ тогтоогдоhон дүримүүдэй ёhоор хүдэлмэрилхэнь элитэ болоно. Тиимэhээ Аюулгүйн соведтэ хэрэглэгдэхэ нэгэн hаналтай байхын принцип тухай асуудал болбол хиналтын комиссинуудай хүдэлмэридэ ямаршье хамаагүй байха юм.

Британска делегацяар дурадхагдаhан олонтоото заhабаринууд тушаа хэлэхэ зуураа Вышинский болбол тэдэ дурадхалнууд горьтой удхашанаргүй hэн туладаа хэрэгые химдаруулна бэшэ, харин улам орео бэрхэшээлтэй болгоно гэжэ харуулба. Британска проектhээ Советскэ делегаци болбол гансахан лэ юумые абабал таарамжатай гэжэ тоолоно гэжэ тэрэ мэдүүлбэ. Юуб гэхэдэ, ушар байдалда хэрэгтэй болохо бүринь дайн сэрэгэй хоримжологдоhон зэбсэгүүдэй списогтэ нэмэлтэ оруулха эрхые хиналтын комиссинуудта үгэхэ гэhэн гансахан лэ пунктые абабал зохистой гэжэ тоолоно.

Испанидахи франкистска журамда хандалга тухай

Испанидахи франкистска журамда Нэгэдэмэл нацануудай хандалга тухай нэгэн hаналта резолюциие зохеохын тулада политическэ комитедээр байгуулагдаhан дүрбэдэхи подкомитет аяар гурбадахи үдэрөө хүдэлмэрилжэ байна. Энэ подкомитет хадаа США-гай делегацяар дурадхагдаhан резолюциин оршолой хүбиие польско делегациин оруулhан заhабаритайгаар hайшааба. «Испанидахи франкистска журам байдал болбол өөрынгөө уг узуураар, структураар» фашистска юм «осиин державануудта нэгэдэмэл нацануудай эсэргүүгээр тэмсэжэ байха үедэ Франко болбол Гитлер ба Муссолинида туhаламжа үзүүлдэг байгаа» гэжэ оршол соо хэлэгдэнэ.

Саашань ЮНО-гой гэхэ гү, али нэгэдэмэл нацануудай организациин члэн болохо эрхээ, тэрэшэлэн ЮНО-гоор байгуулагдаhан организациин гэхэ гү, али тэрээнтэй харилсаатай организациин члэн болохо эрхээ Франкын правительство хаhагдаhан байха ёhотой гэжэ хэлэглэhэн резолюциин пунктые подкомитет абаба.

Мүнөөдэр энэ комитет американска резолюциин гурбадахи пунктые хаража үзэбэ. Франко болбол «испанска арадаар түлөөлэглэhэн саг зуурын шэнэ правительстводо өөрынгөө хуули засагые hайн дураараа үгэг лэ» гэhэн хүсэл энэ пункт соо мэдүүлэгдэнэ. Иимэ юрэнхы дүрим болбол олонхи делегадуудые ханганагүй. Польско делегаци халаа Франкотой дипломатическа харилсаануудые таhалха гэжэ дурадхаба гэжэ мэдүүлэгдэhэн байгаа. Белорусска делегаци тэрээнhээ гадна франкистска Испанитай экономическа харилсаануудые таhалха гэжэ баадхан дурадхана. Мексикын, Венецуэлын, Гватемалын, Панамын ба Чилиин делегацинууд Франкын правительствотай экономическа харилсаае таhалха тухай заhабариие американска резолюцида өөhэдынгөө талаhаа эринэд. Эдэ дурадхалнуудые тойруулан подкомитедтэ халуун арсалдаан болобо.

Эдэ делегацинуудай дурадхалые арсажа үгэ хэлэhэн США-гай түлөөлэгшэ Коннэли гэгшэ хадаа Франкын правительствотай дипломатическэ ба экономическа харилсаае таhалга болбол франкистска журамые hуладхана ба испанска арадта туhална бэшэ, харин Франкын журамые батадхана ба Испаниин ажалшадай материальна байдалые муудуулна гэхэ мэтэшэлэн мэдүүлбэ. Хэтэрхэдээ Коннэли гэгшэ Франкотой харилсаануудые таhалха тухай шиидхэбэриин олонхеор hайшаагдаад байгаашье hаань, США тэрэниие зүбшөөхэгүй гэжэ сэхээр заналга хэбэ. «Би сэхэ ба шангаар хэлэнэ гээшэб,—гэжэ тэрэ хэлэбэ—таанад болбол Франкотой дипломатическа харилсаануудые таhалхаhаа бэшэ, экономическа санкцинуудые үнгэргэхэhөө бэшэ ямаршье шиидхэбэриие абахадаа болохот, гэбэшье, США болбол эдэ түсэбүүдэй нэгыншье зүбшөөхэгүй байна»

Советскэ делегат Громыко гэгшэ Генеральна Ассамблей болбол Испанида оршожо байгаа байдалые орео бэрхэшээлтэй болгохо бэшэ харин фашистска журамые түргэнөөр эсэслэн үгы хэхэлэнь испанска арадта туhалха хэмжээе абаха ёhотой гэжэ хэлэбэ. Зарим делегацинуудаар хэлэгдэhэн hайн хүсэлнүүд болбол бодото дээрээ олонхидоо Испаниин арадта тиимэ туhаламжые үзүүлхэгүй гэhэн хүсэлые далдална гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ. «Тэдэнэр хадаа хамаархагүй гэhэн үзэлые илхан тараахалаа, Франкын фашистска журамай саашадаа үргэлжэлэн оршожо байхын түлөө харюусалгые бэе дээрээ даажа абанад».—гэжэ Громыко хэлэбэ. Франкын правительствотай дипломатическа ба экономическа барилсаае таhалха гээшэ эгээл бага зэргын хэмжээ болоно.

Франциин, Белоруссиин, Польшын, Гватемалын, Чилиин, Мексикын, Югославиин, Венецуэлын түлөөлэгшэд тэрэнгэлэч американска позициие шүүжэлhэн ба Франкын правительствотай дипломатическа ба экономическа харилсаае дары таhалхые эрэhэн байнад.

Франкистска Испанитай харилсаануудые таhалхагүй hэмди гэжэ Голландиин ба Кубагай делегадууд хэлэбэ.

Генеральна Ассамблейн комитедүүдтэ

Буу зэбсэгые бүгэдэниитэ дээрэ хороохо тухай советскэ дурадхалые зүбшэн хэлсэлгэ

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 7. (ТАСС-эй спецкорр). Буу зэбсэгые бүгэдэниитэ дээрэ хороохо тухай резолюциие зохеохын тулада политическэ комитедээр байгуулагдаhан № 3 подкомитет американска проектын гурбадахи пунктые ба буу зэбсэгые бүгэдэниитэ дээрэ хороохо талаар уласхоорондын хиналтые эмхидхэхэ ябадалнуудта хабаадаха заhабаринуудые хаража үзэлгые эхилбэ. Американска проект соо тиимэ хиналтын шухала байhанай тухай юрэнхы түхэл маягтай заабари үгтэнэ ба атомна энергиие хэрэглэхын хойноhоо хиналта байгуулхада хабаатай ба буу зэбсэгжэлые хизаарлаха ба таарулан ябуулхада хабаатай болото дурадхалнуудые шамдуу түргэнөөр зохеохыень Аюулгүйн соведтэ hайшаан дурадхагдана.

СССР-эй түлөөлэгшэ Вышинский гэгшэ энэ пунктые Советскэ делегаци хадаа зохимжотой гэжэ тоолоод тэрээндэ нэмэлтэнүүдые оруулхые дурадхана гэжэ мэдүүлбэ. Советскэ делегаци болбол бүгэдэниитын эб найрамдалта ба аюулгүй байдалай түлөө гол харюусалгые бэедээ даажа байгаа Аюулгүйн соведэй системэ соо инспекциин органуудые байгуулха эрхэтэй түсгаар журамай үндэhэ hуури дээрэ ажал-ябуулгаяа хэдэг уласхоорондын хиналтые тогтоохо гэжэ дурадхана. Тэрэ болбол хиналтын хоер органуудые байгуулха шухала гэжэ тоолоно гэбэл—буу зэбсэгые хороохо тухай шиидхэбэриин гүйсэлхэл болгогдоhонииень хинаха комиссиие, атомна энергиие сэрэгэй зорилготойгоор хэрэглэхэ ябадалые хоримжолхо ба хүн зониие олоор алажа үгы хэхэ шанартай ондоо янзын буу зэбсэгүүдые хоримжолхо тухай шиидхэбэриин гүйсэдхэл болгогдоhониие хинаха талаар комиссиие.

Великобританиин түлөөлэгшэ Шоукросс гэгшэ «Холбоото Штадуудай резолюцида ба СССР-эй делегациин заhабаринуудта заhабаринууд» гэhэн гаршагтай 6 хуудаhан дээрэ бэшэгдэмэл документые подкомитедтэ барюулжа, тэрэнээ хэдэ хэдэ дахин үгэ хэлэхэ зуураа тэрэ бүхэндэ ямар нэгэн шэнэ заhабаринууд гү, али хубилалтануудые оруулба. Эдэ заhабаринууд ба хубилалтанууд принципиальна шухала удхашанартай байгаагүй болобошье текстые балардуулhан ба орео ойлгомжогүй болгоhон байна, юуб гэхэдэ, энэнэй шашаг олон үгэтэй байhан дээрэhээ советскэ дурадхалнуудай удхань алдагдаха болоhон байна. Гэхэтэй хамта Великобританиин, США-гай ба бусад зарим оронуудай делегадууд суутай «ветын» эрхэ тухай асуудалые дахин дахин hэргээжэ, буу зэбсэгые хороохо талаар инспекциие үнгэргэхэлөө агууехэ державануудай нэгэн hаналтай байха принципые хэрэглэхые советскэ делегаци баадхана гэжэ баримталан харуулхын оролдолго хэбэ. Иимэ ядуу түлюур hанамжанууд американска ба английска делегацинуудта яахадаа хэрэгтэй болооб гэхэдэ, уласхоорондын хиналтын органуудые Аюулгүйн соведhээ хүсэд дүүрэнээр таhалха гэhэн өөhэдынгөө эрилтые ямар нэгэн аргаар үндэhэлэн баримталхын туладань хэрэгтэй болоно. Теэд, тэдэнэр хадаа буу зэбсэгые бүгэдэниитэ дээрэ хороолгые бэелүүлхэдэ Аюулгүйн соведтэ гурбадахи шатын үүргые олгохо hанаатай байна.

Советскэ делегат Вышинский гэгшэ өөрынгөө үгэ соо иимэ hанамжанууд болбол нэгэдэмэл нацануудай организациин уставта зүрюу байhан туладаа абтахагүй ёhотой гэжэ харуулба. Хиналтын органуудай «хэнhээшье мэдэлгүй, бэеэ даанги» байха ёhотой гэжэ Коннэлиин хэлэдэгэнь юун бэ, «хэнhээшье мэдэлгүй, бэеэ даанги» байдалые эригшэд юу хараадаа абанаб?—гэжэ Вышинский асууба. Тэдэ органуудай, Аюулгүйн соведэй рамка гү, али системэ соо байхаhэн туладань тэдэнэрэй хэдэншье мэдэлгүй бэеэ даанги оршожо байхын тухайда хэлэжэ болохоор гү? Теэд, эдэ органуудай Аюулгүйн соведэй системэ соо байхыень хэншье арсанагүй,—советскэшье болон британскашье дурадхалнуудта энээн тухай пункт бии. Гэхын саада тэдэ энээниие арсаханшье бэрхэшээлтэй байнабди, юуб гэхэдэ Аюулгүйн совет болбол эб найрамдалта ба аюулгүй байдалые сахихын түлөө гол харюусалгые даана».

Буу зэбсэгые бүгэдэниитэ дээрэ хороохо тухай Аюулгүйн соведэй харюусалгын тухай асуудал ба «ветын эрхэ тухай асуудал хоорондоо юугээршье холбоогүй hэн тулада эдэ хоерой хоорондо бэе бэеhээнь барисаа тогтоохо гэдэг hэдэлгэнүүд hанаанhаа абтаhан hэдэлгэнүүд болоно.

Албанска телеграфна агентствын буруушаалга

ТИРАНА, декабриин 8. Албанска телеграфна агентство болбол греческэ партизанска отрядуудай греческэ правительствэнна сэрэгүүдтэ эсэргүү тэмсэхэдэнь албанска зэбсэгтэ хүсэнүүд туhална гэжэ Афинаhаа абтаhан мэдээсэлые, мүн тэрэшэлэн албанска территори дээрэ июугдан хоргодохо ябадалые греческэ партизануудта олгогдоно гэhэн мэдээсэлые хуулита ёhоор буруушаана.

Греческэ фашистнуудай хардалгата hанал бодолые буруушааха, албанска сэрэгүүд халаа греческэ территори дээрэ нэгэшье удаа гараагүй, нэгэшье греческэ партизан албанска территори уруу нэгэшье удаа ороогүй гэжэ мэдүүлхээр афинска телеграфна агентства түлөөлэгдэhэн байна гэжэ мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Албанида ба Балканска бусад демократическа оронуудта эсэргүү ябуулагдаhан греческэ кругуудай хардалгата кампани халаа дэлхэйн олониитын hаналые мэхэлхэ, греческэ солдадуудай албанска территори уруу 155 удаа провокационноор добтолhон аашые аршалха, мүн тэрэшэлэн фашистска террор ба гадаадын сэрэгүүдэй Грецидэ ерэhэн ябадалые аршалан хамгаалха зорилготой гэжэ мэдээсэл соо онсолон тэмдэглэгдэнэ. (ТАСС).

Редакцида ерэhэн бэшэг

МАРТАГДАhАН ТОГТООЛ

Мухаршэбэрэй аймгүйсэдком болбол малажалай хоротон болохо шонотой тэмсэхэ тухай тусхай тогтоол гаргаhан байна. Тус тогтоол хадаа аймагай бүхы колхозуудта хабаадаха байна, гэбэшье Суулгын сомоной колхозууд мүнөө хүртэр энэ тогтоол хэрэг дээрэнь бэелүүлнэгүй, харин огто мартажархеод байха юм.

hүүлэй үедэ энэ сомоной колхозуудай малнууд хэдэн олоороо шонын хүнэhэн болож байhан ябадалнууд үсөөн бэшэ үзэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, hүүлэй hарануудта Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой (түрүүлэгшэнь Норбоев) 3—4 адуун шонодо эдюулhэн байгаа.

Эдэ колхозуудаар ангуушадай олон байгаашье hаань облава хэхэ ба бусад аргаар шоные усалхаха тухай юушье хэгдэнгүй байhаар. Гадна малай харууhые шангадхажа, малаа шоноhоо хамгаалха ябадал тон hулаар табигданхай. Гэхэтэй хамта ангуушад буу зэмсэг, дари туулгаар оройдоошье хангагданагүй.

Аймгүйсэдком болбол өөрынгөө гаргаhан тогтоолой гүйсэдхэгдэжэ байhаниие шалгангүй орхиhоhоо тэрэ тогтоолынь хооhон саарhан дээрэ үлэжэ байна.

Ж. ЦЫБАНОВ.

ДУУ ХҮГЖЭМЫЕ ХҮГЖӨӨХЭ БА НЭБТЭРҮҮЛХЭ ТУХАЙ

Агууехэ Владимир Ильич Ленин болбол дэлхэй дээрэ анха түрүүшын советскэ гүрэниие байгуулжа, урдань үзэгдөөгүй шэнэ социалистическэ экономикын ба социалистическэ культурын hуури табиhан байна. Культурна организацинууд болбол өөрынгөө зорилгонуудые «пролетарска диктатурын зорилгонуудай нэгэн хуби мүн» гэжэ хараха ёhотой гэжэ Ленин олонто тэмдэглэдэг байгаа.

Советскэ арадай культурна хүсэн болбол Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай үе соо онсо шангаар үзэгдэhэн байна. СССР-эй арадуудай ниитэ культурын ехэхэн хуби болохо дуу хүгжэмэй культура болбол немецко-фашистска нохосуудые бута сохихо ябалалда тон ехэ үүргэ даажа гараhан байха юм. Оркестрнүүд, ансамбльнууд, дуушад болбол өөрынгөө дуу хүгжэмөөр Улаан Армиин сэрэгшүүдэй зориг сэдьхэлые үргэжэ, тэдэнэй зүрхэндэ hайн hайхан эрмэлзэлгэнүүдые түрүүлэн, хараалта дайсантай тэмсэхэ дайндаль зориг нэмээдэг байгаа.

Дайнай үе соо советскэ артистнууд 1 миллион 300 мянган концерт фронт дээрэ үгэhэн байна. Эдэ концертнүүд манай сэрэгэй аллар габьяа ба түүхэтэ илалтада ехэхэн туhа хүргэhэн байгаа.

Мүн симфони, оперо, балет ба дуунууд болбол өөрынгөө героическа ажалаар илалтын хэрэг зохеожо байгаа тылэй-ажалшадай зориг хүсые ниилээд өөдэнь үргэhэн байна. Манайороной культурын амжалтанууд айхабтар ехэ гээшэ. Дайнай хүндэ хүшэр жэлнүүд соо манай социалистическэ культура, тэрээнэй тоодо дуу хүгжэмэй культура болбол өөдөө ургажа ба бэхижэжэ байhан байха юм. Шэнэ Сталинска табанжэл соо табигдаhан агууехэ зорилгонууд болбол манай культурые улам саашаланъ хүгжөөхын эрилтэ дэбжүүлбэ. Энэ талаар иланггая дуу хүгжэмэй хүгжэлтын талаар манай Бурят-Монгол республикада ехэхэн амжалтанууд түйлагдаhан байна.

Тиибэшье, манай эндэ дуу хүгжэмые арад олондо нэбтэрүүлхэ ябадал тон хангалтагүйгөөр табигдаhан байха юм.

Бурят-Монголой филармони болбол энэ талаар тон бага хүдэлмэри ябуулhан байна. Тэрэ байтагай ородой агууехэ композиторнуудай ойн үдэрнүүд гэбэл Глинкын түрэhэнэй 140 жэлэй ойе ба Мусоргскиин наhа бараhанай 65 жэлэй ойе үнгэргэжэ шадаагүй байха юм. «Теэд филармонидо симфоническэ оркестр үгы ха юм, хайшан гэжэ симфоническэ концерт хэхэбибди» гэжэ хэлэхэдээ болохо. Тэрэ зүб. Симфоническэ оркестр болбол филармониин хүдэлмэридэ гол ба шиидхэхы шанартай зүйл мүн байха ёhотой. Тиимэдэ филармониин ударидагшад болбол өөрынгөө оркестртэй болохые али болохоор оролдохо ёhотой. Тиибэшье гүрэнэй Ленинэй орденто театрын оркестрые урижа концерт хэдэг байhан аал, саашадаа иимэ концерт хэхэеэ болиhониинь гайхамаар байна.

Ушар иимэ дээрэhээ ганса оркестргүйhөө энэ хэрэг болоно бэшэ. харин филармониин ударидагшад музыкальна нэбтэрүүлгын зорилгонуудай айхабтар ехэ удхашанартайе ойлгодоггүй, энэ хэрэг эмхидхэдэггүй дээрэhээнь болоно гээшэ. Тэрээнhээ гадна хүгжэмэй лекцинүүдые эмхидхэхэ гэдэг филармониин сэхэ уялга мүн. Теэд ... тухай хооhон хөөрэлдөөн бо... лэ үнгэржэ байдаг юм. Зүгөөр... дарта композиторнуудай зо... нууд тухай лекци уншаха м... жэлтэй хүнүүд манай республи... бии. Энэ лекциие хүгжэмөөр ... рамдуулха арга-боломжонууд ... бии. Теэд энэ ябадал эмхидх... гүй байна.

Лекци-концертнүүдые манай ... публикын томо томо предпр... нуудай цехүүд соо, аймагай ... нүүдтэ, колхозуудта, hур... нуудта хэжэ байгаа hаа, ажа... дай культурые дээшэлүүлхын ... лаар айхабтар шухала удхаш... тай байгаа.

Республика дотор дуу хүгж... пропагандые үргэнөөр ябуулхы... лөө эндэхи хүгжэмшэдэй кад... дые саг үргэлжэ олошоруулжа... ха шухала.

Тиибэшье Улан-Удэдэ ба... театрально-хүгжэмэй учили... болбол драмын ба ... ледэй хүдэлмэрилэгш... hургажа гаргана гээш... гээд, үнэндөө хүгжэмшэдэй ... нуудые бэлэдхэхэ ябадалаа д... нээр унагааhан байха юм. Энэ ... лищын хүгжэмэй таhаг бо... hүүлшын 15 жэл соо нэгэшье ... мэргэжэлтэй хүгжэмшые hур... гаргаагүй. Энэнь этигээшэгүй ... башье, үнэниинь тэрэ. Манай ... хадаа оркестрэй студентнү... hургахын түлөө хэдэн арбаад ... ган түхэриг мүнгэ гаргаш... байхадань, ямаршье үрэ, гар... гүйнь жэгтэй.

Энэ училищые те... ба хүгжэмэй хоер ондоо ... гүүли болгон таhалха тон шу... байха юм. Амяараа хүгжэмэй ... лища бии болоо hаа, тэрэ hу... лиин харюусалгань тон өөдөө ... дэхэ байгаа.

Багашуудай хүгжэмэй hур... лиин дэргэдэ эдир бурядуудые ... гаха оркестрэй таhаг бии бол... ниинь тон hайн байна. Энэ ... болбол ойрын жэлнүүдтэ ех... үрэ гаргаха бэзэ гэжэ найдаг...

Мүн саашань өөрынгөө Бу... Монголой национальна хүгжэ... хеохо ба тэрэниие олоной ... нэбтэрүүлхэ ябадал илангаяа ... хала удхашанартай. Теэд ... үедэ иимэ хүгжэмэй зохео... тон үсөөн ба манай республ... ажалшадай эрилтэнүүдые ... хангажа шадахагүй байна. М... Бурят-Монголой композитор... hүүлэй 5—6 жэл соо тон үсөөн ... бэшэhэн байха юм. Тэдэнэр ... хүртэрөө нэгэшье оперо ба ... зохеогоогүй байна. Тиимэдэ ... республиканска радиогоор ... жэл соо ходол нэгэ янзын ... хүгжэмүүдые дамжуулжа ба... гынь гайхалтай бэшэ. Манай ... хозно хүдөөгэй байдалhаа дуу ... жэм тон үсөөнөөр бэшэгдэнэ г... мүн үхибүүдэй хүгжэмэй г... нэгэшье зохеол бэшэгдээгүй г... болоно. Тэрээнhээ гадна, Бу... Монголой филармониин дэ... байгаа арадай оркестрэй наа... хүгжэм баhал тон үсөөн бэшэ... хэй.

Литература ба искусство т... ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолну... ёhоор илейнэ, үндэр шанартай ... хүгжэмые зохеохо ба тэрэниие ... зоной дунда нэбтэрүүлхэ яб... болбол манай арадые коммун... ческээр хүмүүжүүлхэ ябал... айхабтар ехэ удхашанартай б...

Н. Мотор...
БМАССР-эй габьяата арти...

РЕДАКЦИhАА: Энэ статья болбол дуу хүгжэмые хүгжөө... ба манай республика дотор тэрэниие нэбтэрүүлхэ тухай тон шухала асуудалнуудые табиhан халань, хүдэлмэришэд ба колхознигууд, литература ба искусствын хүдэлмэрилэгшэд өөhэдынгөө hанамжа бэшэжэ редакцида эльгээхэ бэзэ гэжэ найдагдана.

Харюусалгата редактор **Ц. Д. ДАМДИНЖАПО...**

ВКП(б)-гэй Обкомой хүдэлм... лэгшэдэй коллектив болбол ин... хайрата

Зина

басаганайнь наhа бараhан... ВКП(б)-гэй Обкомой секретарь Лобсанов Будажап Лобсановичт... ба гэр бүлэдэнь гүнзэгы гашу... мэдүүлнэ

ВКП(б)-гэй Обкомой хүдэлм... лэгшэдэй коллектив.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив болбол иниг хайрата Зина басаганайнь наhа бараhанда ВКП(б)-гэй Обкомой секретарь нүхэр Лобсанов Будажап Лобсановичта ба гэр бүлэдэнь гүнзэгы гашуудал мэдүүлнэ.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив.

„Б.-М. Үнэн" газетын редакц... коллектив болбол иниг хайрата

Зина

басаганайнь наhа бараhанда ВКП(... гэй Обкомой секретарь Лоб... Будажап Лобсановичта ба гэр бү... дэнь гүнзэгы гашуудал мэдүүлнэ...

„Б.-М. Үнэн" газетын редак... коллектив.

РЕДАКЦИИН АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС. Улан-Удэ Унэн). ТЕЛЕФОНУУД: отвэт. редактора—23. АТС—1-80; зам. редактора — 23. ответ. секретарь—3-23; отделэв: партийной и комсомольской жизни, сельского хозяйства — 3-23 (2 зв.), культуры и быта, промышленности и транспорта — 4-52 писем трудящихся, внутренней информации и переводов—4-52 (2 зв.); об'явлений — 2-64 (2 зв.)

Н—00763 Типография Государственного газетного издательства при Совете Министров БМАССР, тираж 10...